

Merit og realkompetencevurdering på erhvervsuddannelserne

En spørgeskemaundersøgelse

DANMARKS
EVALUERINGSINSTITUT

Merit og realkompetencevurdering på erhvervsuddannelserne

En spørgeskemaundersøgelse

2015

**Merit og realkompetencevurdering på
erhvervsuddannelserne**

© 2015 Danmarks Evalueringsinstitut
Trykt hos Rosendahls

Eftertryk med kildeangivelse er tilladt

Bestilles hos:
Alle boghandlere

40,- kr. inkl. moms
ISBN 978-87-7958-801-1
Foto: Thomas Søndergaard

Indhold

Forord	5
1 Resume	7
1.1 Standardmerit og meritpraksis	8
1.2 Realkompetencevurdering (RKV)	9
2 Indledning	11
2.1 Formål	11
2.2 Metodisk design	12
2.2.1 Definition af population	12
2.2.2 Bemanding	14
2.3 Terminologi og definitioner	14
2.4 Rapportens opbygning	16
3 Standardmerit	17
3.1 Udbredelse og hensigtsmæssighed	17
3.1.1 Omsorg, sundhed og pædagogik	18
3.1.2 Kontor, handel og forretningsservice	20
3.1.3 Fødevarer, jordbrug og oplevelser	21
3.1.4 Teknologi, byggeri og transport	24
3.1.5 Opsamling på anvendelsen af standardmeritter inden for fire uddannelsesområder	25
3.2 Objektive kriterier	27
3.3 Afkortning	30

4	Meritpraksis	33
4.1	Udbredelse	33
4.2	Objektive kriterier	35
4.3	Afkortning	35
5	Realkompetencevurdering	39
5.1	Udbredelse	39
5.2	Organisering	41
5.3	Kompetenceudvikling	44
5.4	Redskaber	46
5.4.1	Benyttede redskaber i skoleåret 2013/2014	47
5.4.2	Benyttede redskaber inden for fire uddannelsesområder	52
5.5	Afkortning	55
5.5.1	Afkortning af de forskellige uddannelsesdele	56
6	Tværgående og fremadrettede perspektiver på merit og RKV	59
6.1	Et samlet statusblik på brugen af standardmerit, meritpraksis og RKV	59
6.2	Skolernes vurdering af potentialer for mere standardiserede meritter	60
6.3	Skolernes vurdering af potentialer for mere RKV	61
6.4	Potentialet i RKV – set fra skolerne	64
6.5	Sammenfatning	65
Appendiks		
Appendiks A:	Metodeappendiks	67
Appendiks B:	Oversigt over udvalgte uddannelser	73
Appendiks C:	Litteraturliste	75

Forord

Et hovedelement i den nyligt vedtagne reform af erhvervsuddannelserne er at skabe en ny erhvervsuddannelse for voksne på 25 år og derover (euv). Den skal gøre vejen fra ufaglært til faglært mere attraktiv, overskuelig og målrettet.

Det skal ske ved at tilrettelægge afkortede uddannelser, der bygger videre på de kompetencer, de voksne har opnået gennem erhvervs erfaring samt tidligere uddannelsesforløb. Derfor indledes euv dels med en vurdering af, om ansøgeren kan gives standardmerit på grundlag af bestemte objektive kriterier, som de faglige udvalg formulerer, dels med en konkret og individuel realkompetencevurdering (RKV), som skolerne står for, og som kan give yderligere afkortning.

I 2013 udgav Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) undersøgelsen *GVU og EUD for personer på 25 år og derover*, der dokumenterede, at det nærmere er undtagelsen end reglen, at voksne får afkortet deres erhvervsuddannelsesforløb.

I forlængelse heraf viste EVA i en kvalitativt baseret undersøgelse fra 2014, at selv de uddannelser og skoler, der har flest voksne elever, har en meget forskellig praksis med hensyn til brugen af merit og RKV. Nærværende undersøgelse bygger ovenpå denne undersøgelse og leverer et bredere og kvantitativt baseret billede af den praksis, der findes på skolerne.

Det er væsentligt, at de faglige udvalgs arbejde med at formulere standardmeritter understøttes, og at kvaliteten af realkompetencevurderingerne sikres.

Det er derfor mit håb, at denne undersøgelse sammen med tidligere undersøgelser kan bidrage med nyttig viden, der kan bruges af faglige udvalg og skoler til at sikre en succesfuld realisering af euv. Undersøgelsen indgår i EVA's handlingsplan for 2014.

Mikkel Haarder
Direktør

1 Resume

Denne rapport belyser brugen af standardmerit og meritpraksis¹ samt realkompetencevurdering (RKV)² på erhvervsuddannelserne med henblik på den nye eud-reform, der indebærer, at der fra 2015 skal laves RKV for alle personer på 25 år og derover, der ønsker at tage en erhvervsuddannelse for voksne (euv). Der er en forventning om, at skolerne i højere grad end før reformen vil skulle afkorte uddannelsesforløbene for de voksne på grundlag af de erfaringer og kompetencer, de voksne har, dels i form af standardmeritter, dels i form af RKV, der bliver lavet på skolerne.

Rapporten bygger på en spørgeskemaundersøgelse blandt 188 respondenter, der hver især repræsenterer én uddannelse på én skole. Der indgår 17 uddannelser fra de forskellige hovedindgange i undersøgelsen, som hver især har en relativt stor voksenaktivitet. Undersøgelsen ligger i forlængelse af en kvalitativ undersøgelse, EVA lavede for Undervisningsministeriet i sommeren 2014, der afdækkede brugen af standardmerit, meritpraksis og RKV på et mindre antal uddannelser og skoler. Den nye undersøgelse giver således et bredere og kvantitativt baseret billede af den praksis, der finder sted med hensyn til standardmerit, meritpraksis og RKV på skolerne.

Nedenfor præsenteres undersøgelsens hovedresultater inden for undersøgelsens to hovedtemaer, dels standardmerit og meritpraksis, dels RKV. De to temaer har det til fælles, at begge handler

¹ Med standardmerit forstås vi en merit eller en afkorting af en uddannelse, der har en standardiseret form og fremgår af en bekendtgørelse. Ansøgere, der opfylder bestemte kriterier, fx har gennemført en bestemt uddannelse, tilbydes samme afkorting af bestemte uddannelseselementer. Med meritpraksis forstås vi standardiserede praksisser for merit eller afkorting, der ikke fremgår af bekendtgørelsen.

² Med realkompetencer forstås vi de kompetencer, som en person reelt har, uanset hvordan de er erhvervet. I forlængelse heraf er en RKV en individuel vurdering af en persons realkompetencer. Bemærk at der her ikke tænkes på det, der i Bekendtgørelse om erhvervsuddannelser §56, stk. 3 omtales som realkompetencevurdering og dækker over kompetencevurdering af eleverne i almindelighed og som gennemføres i forhold til alle elever inden for de første to uger efter, at undervisningen er gået i gang. Den form for RKV som denne undersøgelse omhandler, er realkompetencevurderinger af voksne, der gennemføres inden man påbegynder uddannelsen og som kan føre til en evt. afkorting af denne.

om at anerkende kompetencer med henblik på at afkorte uddannelsesforløb, men er i øvrigt meget forskellige: Hvor standardmerit bygger på objektive kriterier, baserer RKV sig på individuelle vurderinger af den enkeltes reale kompetencer, uanset hvor og hvordan disse er erhvervet. Der knytter sig derfor særlige udfordringer til RKV, herunder med hensyn til, hvordan arbejdet med RKV organiseres, og hvilke redskaber der anvendes.

1.1 Standardmerit og meritpraksis

Stor variation i udbredelsen af standardmeritter på skoler og uddannelser

Der eksisterer standardmeritter på 11 ud af de 17 uddannelser, som indgår i undersøgelsen. Undersøgelsen viser, at der blandt de 11 uddannelser tegner sig et meget differentieret billede af udbredelsen af standardmeritter blandt både uddannelser og skoler. Udbredelsen af standardmeritter varierer fra, at ingen skoler har anvendt en given standardmerit i skoleåret 2013/2014, til, at samtlige skoler har benyttet samme standardmerit. På trods af denne variation viser undersøgelsen, at langt størstedelen af skolerne vurderer standardmeritterne – som de i en eller anden grad benytter – til i høj eller nogen grad at være hensigtsmæssige.

En fjerdedel af skolerne har meritpraksis, som ikke er standardmerit

Udover standardmerit svarer 17 % af respondenterne, at de på deres skoler har meritpraksis med hensyn til den pågældende uddannelse, det vil sige en standardiseret form for merit, som ikke fremgår af bekendtgørelsen. Hertil kommer, at 8 % af respondenterne svarer, at de har meritpraksis men ikke standardmeritter. Samlet set er der således 25 % af respondenterne, som svarer, at de har en meritpraksis, der ikke fremgår af en bekendtgørelse.

De mest anvendte former for meritpraksis anvendes i forskellig grad på skolerne

Blandt dem, som har meritpraksis, er det forskelligt, hvor meget de benyttes: På nogle skoler er det mindre end hver fjerde voksne, som får merit på baggrund af den mest benyttede meritpraksis, mens det på andre skoler er mindst tre ud af fire voksne. Der kan derfor være grund til at overveje, om nogle af disse former for meritpraksis ikke med fordel kunne skrives ind i bekendtgørelsen som standardmerit.

Det er typisk uddannelsesbeviser, som ligger til grund for standardmerit og meritpraksis

Undersøgelsen viser, at de objektive kriterier, der ligger til grund for standardmerit og meritpraksis, især omhandler uddannelsesbeviser, især fra erhvervsuddannelser og/eller gymnasiale uddannelser. Nogle af de mest anvendte former for standardmerit og meritpraksis tildeles dog også på baggrund af relevant erhvervs erfaring, evt. kombineret med fx alder.

Ingen af de mest anvendte former for standardmerit giver afkortning af skoledelen på hovedforløbet

De mest anvendte standardmeritter giver især afkortning af grundforløbet, mens ingen af dem giver afkortning af skoledelen på hovedforløbet. Dette skal dog også ses i lyset af, at der blandt samtlige undersøgte standardmeritter kun er meget få, der giver afkortning af skoledelen på hovedforløbet. Der tegner sig et andet billede, når vi ser på meritpraksis, der også giver afkortning af skoledelen på hovedforløbet. Der kan derfor være grund til at overveje, om standardmeritter ikke i højere grad kunne give anledning til afkortning af skoledelen på hovedforløbet.

Delte meninger om potentialet i at benytte standardiserede meritter i højere grad

Undersøgelsen viser, at respondenterne deler sig i to store grupper med hensyn til, hvorvidt de vurderer, at de med fordel kunne benytte standardiserede meritter mere, end de gør i dag. Det er de samme to argumenter, som går igen på de fleste skoler, med hensyn til, hvorfor de hhv. ikke benytter eller ikke mener, at de med fordel vil kunne benytte standardiserede meritter i højere grad: Det er, enten fordi de foretrækker at lave individuelle vurderinger af elevernes kompetencer (RKV), eller fordi de vurderer, at eleverne normalt har bedre af at følge ikkeafkortede undervisningsforløb.

1.2 Realkompetencevurdering (RKV)

Udbredelsen af RKV varierer på skoler og uddannelser

84 % af respondenterne svarer, at de på skolen gennemførte RKV i forbindelse med den pågældende uddannelse i skoleåret 2013/2014, men udbredelsen af RKV varierer på skolerne. En del skoler har en forholdsvis lav RKV-aktivitet og dermed et begrænset erfaringsgrundlag for den opgave, der venter dem, når de fra august 2015 skal lave RKV for alle personer på 25 år og derover, som ønsker at tage en erhvervsuddannelse.

RKV giver anledning til afkortning af skoledelen på hovedforløbet

Andelen af personer på 25 år og derover, som fik tildelt en eller anden form for afkortning som følge af RKV i skoleåret 2013/2014, varierer ligeledes på skolerne – lige fra, at ingen fik afkortet deres uddannelse, til, at næsten alle fik afkortet uddannelsen. Når RKV giver anledning til afkortning, sker afkortningen først og fremmest på grundforløbet og praktikdelen på hovedforløbet, men skoledelen på hovedforløbet bliver også afkortet i højere eller mindre grad på forholdsvis mange skoler – ligesom de mest benyttede meritpraksisser som nævnt giver anledning til. Det tyder således på, at RKV er et vigtigt supplement til standardmerit med hensyn til at afkorte skoledelen på hovedforløbet.

Skolerne har typisk en organisatorisk kapacitet til at håndtere RKV

Undersøgelsen viser, at arbejdet med RKV har nået en forholdsvis høj grad af formalisering på skolerne, hvor 70 % af respondenterne svarer, at de på skolen har nedskrevne regler, vejledninger mv. vedrørende RKV. Hertil kommer, at 86 % svarer, at de på skolen har en eller flere personer, der er særligt ansvarlige for at koordinere RKV-indsatsen på skolen. Disse personer er oftest vejledere, men kan også være faglærere eller ledere.

Kompetenceudvikling efterspørges på skoler

Undersøgelsen viser også, at 46 % af respondenterne svarer, at på skolen har de personer, der gennemfører RKV, deltaget i særlig kompetenceudvikling med hensyn til RKV. Det peger på, at der kan være behov for at styrke kvaliteten af arbejdet med RKV gennem kompetenceudvikling, hvilket også 62 % af skolerne vurderer, der i høj eller nogen grad er et behov for.

Skolerne anvender typisk forskellige redskaber til RKV

Med hensyn til de redskaber, skolerne anvender i forbindelse med RKV, svarer 78 % af respondenterne, at de mindst bruger fire forskellige redskaber, som de gør brug af i forbindelse med RKV. Skolerne anvender altid samtaler og dokumentation, og derudover er især tjeklister med hensyn til faglige mål og vurderinger fra tidligere/nuværende arbejdsgivere benyttede redskaber på størstedelen af skolerne, mens logbøger og lignende kun anvendes af et mindre antal skoler. Undersøgelsen viser også, at de forskellige redskaber bruges i højere grad inden for nogle områder end inden for andre, hvilket giver grundlag for at antage, at der er potentiale for at bruge en bredere vifte af redskaber, og at skolerne med fordel kan lade sig inspirere af hinanden.

De faglige udvalg kan spille en rolle med hensyn til at styrke kvaliteten af RKV på skolerne

73 % af respondenterne vurderer, at inspiration udefra i høj eller nogen grad kan styrke kvaliteten af deres arbejde med RKV, om end det oplevede behov varierer mellem områderne. Med hensyn til at inspirere skolerne er det oplagt at se på den rolle, de faglige udvalg kan spille i den sammenhæng, og her vurderer 74 % af skolerne, at inputs fra det faglige udvalg i høj eller nogen grad kan bidrage til at styrke kvaliteten af deres arbejde med RKV.

Moderat optimisme på skolerne

Endelig viser undersøgelsen, at knap to ud af tre respondenter vurderer, at det bliver mere attraktivt for voksne at gå i gang med en erhvervsuddannelse, når det med reformen bliver obligatorisk at lave RKV for personer på 25 år og derover. Men samtidig viser undersøgelsen også, at næsten fire ud af fem respondenter svarer enten "i mindre grad" eller "i nogen grad" på spørgsmålet, hvilket indikerer en mere beskedent optimisme. En spørgeskemaundersøgelse som denne kan ikke give svar på, hvorfor skolerne er delte med hensyn til spørgsmålet, men resultatet peger på, at der er behov for en grundig dialog med og blandt skolerne om perspektiver i euv.

2 Indledning

I denne rapport fremlægger EVA resultaterne af en spørgeskemaundersøgelse om merit og realkompetencevurdering på erhvervsuddannelserne. Undersøgelsen omfatter 17 uddannelser og 188 respondenter, der hver især repræsenterer en uddannelse på en skole.

Nærværende undersøgelse ligger i forlængelse af en kvalitativ undersøgelse, EVA lavede for Undervisningsministeriet i sommeren 2014, der afdækkede brugen af standardmerit, meritpraksis og realkompetencevurdering (RKV) på 9 udvalgte erhvervsuddannelser og på 17 udvalgte erhvervsrettede institutioner. Undersøgelsen fokuserede på de objektive kriterier, der ligger til grund for standardmeritterne, de redskaber, der anvendes på skolerne i forbindelse med RKV, og den efterfølgende afkortning af uddannelsesforløbene. Udvælgelsen af skoler og uddannelser var rettet mod de skoler, der har mest erfaring på området.

2.1 Formål

EVA ønsker med denne undersøgelse at give et bredere og kvantitativt baseret billede af den praksis, der finder sted med hensyn til standardmerit, meritpraksis og RKV på et større udvalg af erhvervsuddannelserne, med afsæt i de erfaringer, der er høstet i den ovenfor nævnte undersøgelse. Desuden vil EVA med denne undersøgelse lave en temperaturmåling af, hvordan skolerne vurderer styrker, svagheder og potentialer ved hhv. standardmerit, meritpraksis og RKV.

Undersøgelsen vil med hensyn til standardmerit og meritpraksis særligt fokusere på:

- Skolernes brug af såvel bekendtgørelsesfastlagte standardmeritter som andre standardiserede meritpraksisser, herunder hvilke standardmeritter og meritpraksisser der bruges på skolerne, og hvor meget de anvendes.
- De objektive kriterier, der ligger til grund for standardmeritterne og meritpraksisserne.
- De uddannelsesdele (grundforløb, praktik, skoledel på hovedforløb), der afkortes, og omfanget af afkortningerne.
- Vurderinger på skolerne af styrker, svagheder og potentialer ved standardmerit.

Undersøgelsen vil med hensyn til RKV særligt fokusere på:

- Udbredelsen af RKV på skolerne og inden for de forskellige uddannelser.
- Hvordan processerne i forbindelse med RKV organiseres, herunder hvorvidt skolen har personer med særligt ansvar med hensyn til RKV.
- Hvilke redskaber der bruges til RKV, herunder mønstre i brugen af redskaber på forskellige skoler og uddannelser.
- Vurderinger på skolerne af styrker, svagheder og potentialer ved RKV.

Et mere præcist billede af disse forhold vil kunne være værdifuldt som referenceramme i forhold til udviklingen på erhvervsuddannelser for voksne (EUV) i forbindelse med den ny EUD-reform fra august 2015, hvor RKV bliver obligatorisk for alle personer på 25 år og derover, der søger ind på en erhvervsuddannelse.

2.2 Metodisk design

Undersøgelsen er tilrettelagt som en spørgeskemaundersøgelse rettet mod 17 erhvervsuddannelser på et udsnit af de skoler, der udbyder disse, og sådan, at der sigtes mod en bred repræsentation af uddannelser.

Udviklingen af spørgeskemaet tager afsæt i resultaterne fra projektet *Standardmerit, meritpraksis og realkompetencevurdering på erhvervsuddannelserne* fra sommeren 2014.

EVA har modtaget svar fra i alt 130 ud af 188 mulige respondenter. Det giver en svarprocent på 69, hvilket EVA vurderer som tilfredsstillende. En mere detaljeret gennemgang af undersøgelsens datagrundlag og metode findes i rapportens metodeappendiks (appendiks A).

2.2.1 Definition af population

Respondenterne er udvalgt på følgende måde:

- Inden for hvert af de 12 erhvervsfaglige fællesindgang er udvalgt de to uddannelser, hvor der i 2011 blev lavet flest uddannelsesplaner for personer på 25 år og derover, dvs. i alt 24 uddannelser.
- På de skoler inkl. afdelinger, der udbyder en eller flere af disse, er udvalgt de to af skolens uddannelser med størst aktivitet (målt i antal årselever i 2013/14) blandt de 24 uddannelser.
- De uddannelser, der dermed bliver repræsenteret med færre end fire skoler *og* en samlet aktivitet på under 60 årselever *og* en andel af den samlede aktivitet på uddannelsen på under 50 %, indgår ikke i undersøgelsen.

Denne udvælgelsesmetode betyder, at antallet af uddannelser reduceres fra 24 til 17 og antallet af erhvervsfaglige fællesindgang reduceres fra 12 til 11.

Det samlede antal skoler inkl. afdelinger inden for de 17 uddannelser under ét udgør efter denne udvælgelsesmetode 200 enheder (= respondenter), der tilsammen står for 83,8 % af den samlede aktivitet for alle 24 uddannelser på samtlige skoler, der udbyder disse. De 200 respondenter er efterfølgende reduceret til 188 (se nærmere i metodeappendiks).

Af oversigten nedenfor fremgår de 17 udvalgte uddannelser fordelt på de nuværende erhvervsfaglige fællesindgang og på fire uddannelsesområder, jf. afsnit 2.3. 7 af disse uddannelser (markeret med *) indgik i undersøgelsen, som EVA lavede for Undervisningsministeriet i sommeren 2014.

Tabel 1
Fordeling af uddannelserne på de nuværende erhvervsfaglige fællesindgange og kommende fire uddannelsesområder

	Omsorg, sundhed og pædagogik	Kontor, handel og forretnings-service	Fødevarer, jordbrug og oplevelser	Teknologi, byggeri og transport
Bil, fly og andre transportmidler				
1 Personvognsmekanikeruddannelsen				X
Bygge og anlæg				
2 Træfagernes byggeuddannelse*				X
Bygnings- og brugerservice				
3 Serviceassistentuddannelsen*				X
Dyr, planter og natur				
4 Landbrugsuddannelsen			X	
5 Landbrugets lederuddannelse			X	
Krop og stil				
6 Frisøruddannelsen	X			
Mad til mennesker				
7 Ernæringsassistentuddannelsen			X	
8 Gastronomuddannelsen			X	
Medieproduktion				
9 Webintegratordannelsen				X
Merkantil				
10 Detailhandeluddannelse med specialer*		X		
11 Kontoruddannelse med specialer*		X		

fortsættes næste side ...

... fortsat fra forrige side

	Omsorg, sundhed og pædagogik	Kontor, handel og forretnings-service	Fødevarer, jordbrug og oplevelser	Teknologi, byggeri og transport
Produktion og udvikling				
Strøm, styring og IT				
12	Elektrikeruddannelsen*			X
13	Data- og kommunikationsuddannelsen			X
Sundhed, omsorg og pædagogik				
14	Social- og sundhedsuddannelsen*	X		
15	Den pædagogiske assistentuddannelse	X		
Transport og logistik				
16	Lager- og terminaluddannelsen			X
17	Personbefordringsuddannelsen*			X

Kilde: BEK nr. 1010 af 22.09.2014, bekendtgørelse om erhvervsuddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 439 af 29.04.2013.

2.2.2 Bemanding

Undersøgelsen er gennemført af en projektgruppe bestående af:

- Specialkonsulent Michael Andersen (projektleder)
- Evalueringskonsulent Stine Ny Jensen
- Metodekonsulent Søren Haselmann
- Metodekonsulent Signe Neerup Lassen
- Praktikant Katrine Merlach Lauritzen.

2.3 Terminologi og definitioner

Undersøgelsen omfatter en række erhvervsrettede institutioner (erhvervsskoler mv.), der udbyder eud og/eller AMU. I det følgende benævnes disse for nemheds skyld blot skoler.

Med standardmerit forstås vi en merit eller en afkortning af en uddannelse, der har en standardiseret form og fremgår af en bekendtgørelse. Ansøgere, der opfylder bestemte kriterier, fx har gennemført en bestemt uddannelse, tilbydes samme afkortning af bestemte uddannelseselementer. Med meritpraksis forstås vi standardiserede praksisser for merit eller afkortning, der ikke fremgår af bekendtgørelsen.

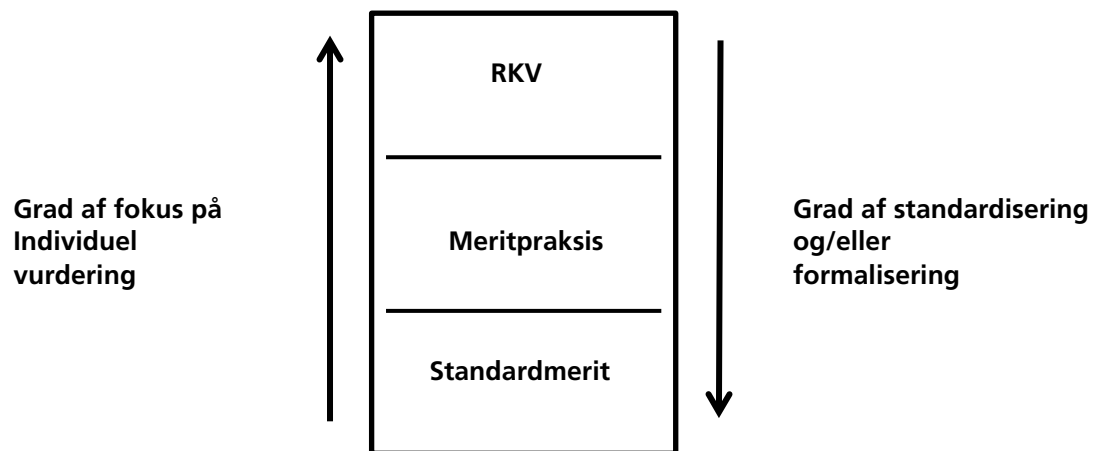
Med realkompetencer forstås vi de kompetencer, som en person reelt har, uanset hvordan de er

erhvervet. I forlængelse heraf er en realkompetencevurdering (RKV) en individuel vurdering af en persons realkompetencer. Bemærk at der her *ikke* tænkes på det, der i Bekendtgørelse om erhvervsuddannelser §56, stk. 3 omtales som realkompetencevurdering og dækker over kompetencevurdering af eleverne i almindelighed og som gennemføres i forhold til alle elever inden for de første to uger efter, at undervisningen er gået i gang. *Den form for RKV som denne undersøgelse omhandler, er realkompetencevurderinger af voksne, der gennemføres inden man påbegynder uddannelsen og som kan føre til en evt. afkøring af uddannelsen.* Denne ordning er for så vidt ikke ny. Det nye er, at det i forbindelse med euv bliver obligatorisk at gennemføre RKV for alle personer der er fyldt 25 år.

Figuren nedenfor illustrerer sammenhængen mellem RKV, meritpraksis og standardmerit.

Figur 1

Sammenhængen mellem RKV, meritpraksis og standardmerit i forhold til graden af fokus på individuel vurdering og graden af standardisering og/eller formalisering

Figur 1 viser, at der er stort fokus på den individuelle vurdering af en elevs kompetencer ved brug af RKV og i langt mindre grad fokus på dette ved brug af standardmerit. Ved brug af standardmerit er der derimod stort fokus på at standardisere og/eller formalisere vurderingen af en elevs kompetencer.

Standardiserede former for merit (meritpraksis) placerer sig midt imellem RKV og standardmerit på den måde, at de fx udspringer af erfaringer fra individuelle vurderinger, som over tid tager form af at være faste tommefingerregler for merit.

Endelig skal det i forhold til de grupperinger, der er lavet af uddannelser, bemærkes, at det er EVA's valg at gruppere uddannelserne på denne måde for at kunne sammenligne forskellige typer uddannelser. Opdelingen er inspireret af den opdeling i hovedområder, der fremgår af bekendtgørelsen. *Men der skal understreges, at denne opdeling kun vedrører grundforløbets første del og altså ikke har formel gyldighed for uddannelserne i øvrigt.* Alligevel har EVA fundet opdelingen meningsfuld, fordi den afspejler en række grundlæggende ligheder og forskelle uddannelserne imellem.

2.4 Rapportens opbygning

Udover resumeet og dette indledende kapitel består rapporten af fire kapitler.

Kapitel 3 omhandler de bekendtgørelsesfastlagte standardmeritter, giver et overblik over udbredelsen af dem, identificerer den mest anvendte standardmerit inden for hver uddannelse og beskriver dem med hensyn til de objektive kriterier, der ligger til grund for dem, og den afkortning, de giver anledning til. Dette kapitel bygger på besvarelser fra de 11 ud af 17 uddannelser, som har bekendtgørelsesfastlagte standardmeritter.

Kapitel 4 fokuserer på skolernes meritpraksis og særligt deres mest anvendte meritpraksis med hensyn til den pågældende uddannelse og belyser, hvad der karakteriserer dem med hensyn til udbredelse, objektive kriterier og afkortning. Kapitlet her tager udgangspunkt i den fjerdedel af skolerne, som anvender meritpraksis(ser) med hensyn til den pågældende uddannelse.

Kapitel 5 handler om RKV, herunder udbredelsen af RKV, processer og organisering i forbindelse med RKV samt afkortning givet på baggrund af RKV. Dette kapitel tager udgangspunkt i de skoler, der har erfaring med RKV.

Endelig giver kapitel 6 nogle tværgående og fremadrettede perspektiver på brugen af og arbejdet med merit og RKV på skolerne, bl.a. set i lyset af den nye eud-reform. Dette kapitel bygger på det samlede datamateriale.

EVA har systematisk undersøgt sammenhænge mellem fire uddannelsesområder, og der, hvor der er signifikante forskelle, formidles det i de respektive kapitler.

3 Standardmerit

Dette kapitel omhandler standardmeritter. Kapitlet vil dels give et overblik over de enkelte uddannelsers standardmeritter og udbredelsen af dem, dels rette fokus mod den mest anvendte standardmerit inden for hver uddannelse og belyse, hvilke objektive kriterier der ligger til grund for disse, samt hvilken afkortning de giver anledning til.

Datamaterialet, som danner grundlag for kapitlet, er besvarelsene fra de 11 ud af 17 uddannelser, der har standardmeritter. De 11 uddannelser udgør 98 uddannelsesudbud svarende til 75 % af de uddannelsesudbud, vi har besvarelses fra.

3.1 Udbredelse og hensigtsmæssighed

Standardmerit er som nævnt en merit eller en afkortning af en uddannelse, der har en standardiseret form og fremgår af en bekendtgørelse. Den tidligere undersøgelse (EVA 2014) viste, at der er meget forskellige syn på standardmerit blandt skolerne, og at der typisk er størst tilfredshed med anvendelsen af standardmeritter blandt de skoler, der anvender standardmerit meget.

I de følgende fire afsnit belyser vi derfor de enkelte uddannelsers standardmeritter, og i hvilken grad skolerne benytter dem. Afsnittene er opdelt på fire uddannelsesområder (jf. bemærkningerne i indledningen i forhold til denne opdeling), og tabellen under hvert afsnit er udarbejdet på baggrund af respondenternes angivelser af, i hvilken grad de har benyttet en given standardmerit i skoleåret 2013/2014. Af tabellerne fremgår andelen af respondenter, der svarer, at de i høj eller nogen grad har benyttet standardmeritten i skoleåret 2013/2014. Tabellerne giver derfor et billede af udbredelsen af uddannelsernes standardmeritter. Respondenter, der har angivet, at de i høj, nogen eller mindre grad har benyttet en given standardmerit i skoleåret 2013/2014, er efterfølgende blevet bedt om at tage stilling til, hvor hensigtsmæssig de finder denne standardmerit. Disse resultater fremgår ikke af tabellerne, men fremhæves i teksten.

Der er i alt 4-11 standardmeritter inden for hvert uddannelsesområde og 2-5 standardmeritter inden for hver uddannelse.

3.1.1 Omsorg, sundhed og pædagogik

Tabel 2 viser, hvor stor en andel af respondenterne inden for hhv. social- og sundhedsuddannelsen, den pædagogiske assistentuddannelse og frisøruddannelsen, der angiver, at de i høj grad eller nogen grad har anvendt de standardmeritter, som findes på uddannelserne, i skoleåret 2013/2014.

Tabel 2
Standardmeritter på tre uddannelser inden for Omsorg, sundhed og pædagogik og andelen af skoler, der i skoleåret 2013/2014 brugte dem i høj grad eller i nogen grad

Standardmeritter	Antal respon- denter	Andel, der bruger stan- dardmerit- ten i høj el- ler nogen grad
Social- og sundhedsuddannelsen		
Elever, der har mindst 1 års uddannelse eller 1 års arbejdserfaring, der er erhvervet efter undervisningspligtens ophør efter folkeskoleloven, eller har anden relevant erfaring, der svarer til ovennævnte kvalifikationer, herunder kvalifikationer erhvervet i udlandet, har adgang til optagelse på hovedforløbet til social- og sundhedsuddannelsen uden forud erhvervet grundforløbsbevis.	12	91 %
Elever, der har gennemført trin 1, social- og sundhedshjælper, eller har tilsvarende kvalifikationer erhvervet gennem uddannelse eller arbejdserfaring eller en kombination heraf af mindst 1 år og 2 måneders varighed, eller der har kvalifikationer erhvervet i udlandet, der svarer til ovennævnte kvalifikationer, har adgang til optagelse på hovedforløbets trin 2, social- og sundhedsassistent.	12	66 %
Elever, der har gennemført grundforløbet fra indgangen Sundhed, omsorg og pædagogik med kompetence til hovedforløbene til den pædagogiske assistentuddannelse, hospitals- teknisk assistent eller tandklinikassistent, har adgang til hovedforløbet uden supplerings.	12	75 %
Elever med minimum 1 års erfaring fra området (hjemmeplejen eller plejehjem) vil kunne få afkortet praktikuddannelsen med normalt 50 %.	12	59 %
Elever med minimum 2 års erfaring fra området (hjemmeplejen eller plejehjem) vil kunne få afkortet praktikuddannelsen med minimum 95 %.	12	25 %

Fortsættes på næste side ...

Fortsat fra forrige side ...

Standardmeritter	Antal respon- denter	Andel, der bruger stan- dardmerit- ten i høj el- ler nogen grad
------------------	----------------------------	---

Den pædagogiske assistentuddannelse

Elever, der har mindst 1 års uddannelse eller 1 års arbejds erfaring, der er erhvervet efter uddannelsespligtens ophør efter folkeskoleloven eller har anden relevant erfaring, der svarer til ovennævnte kvalifikationer, herunder kvalifikationer erhvervet i udlandet, har adgang til optagelse på hovedforløbet til den pædagogiske assistentuddannelse uden forud erhvervet grundforløbsbevis.	16	75 %
---	----	------

Elever, der har opnået grundforløbsbevis fra indgangen Sundhed, omsorg og pædagogik med kompetence til hovedforløbene tandklinikassistent, social- og sundhedsuddannelsen og hospitalsteknisk assistent, kan påbegynde hovedforløbet (...) uden supplering.	16	81 %
---	----	------

Elever med minimum 1 års erfaring fra området (omsorgs- og børneområdet) vil kunne få afkortet praktikuddannelsen med normalt 50 %.	16	63 %
---	----	------

Elever med minimum 2 års erfaring fra området (omsorgs- og børneområdet) vil kunne få afkortet praktikuddannelsen med minimum 95 %.	16	57 %
---	----	------

Frisøruddannelsen

For elever, der har gennemført uddannelsen til kosmetiker, varer uddannelsen op til 3 år, inklusive et grundforløb, der omfatter de særlige kompetencemål i afsnit 3.1.	3	0 %
---	---	-----

For elever, der har gennemført anden erhvervsuddannelse, varer uddannelsen op til 3 år og 3 måneder, inklusive et grundforløb, der omfatter de særlige kompetencemål i afsnit 3.1.	3	0 %
--	---	-----

Kilde: EVA's spørgeskemaundersøgelse.

Note: De præcise spørgsmålsformuleringer fremgår af tabelrapportens kapitel 5, 9 og 10.

Tabellen viser, at standardmeritter ofte benyttes på social- og sundhedsuddannelsen og den pædagogiske assistentuddannelse. På disse uddannelser svarer hhv. 91 og 81 % af respondenterne, at de i høj eller nogen grad har benyttet deres mest anvendte standardmerit i skoleåret 2013/2014. Modsat er andelen af respondenter, som i høj eller nogen grad anvender den mindst udbredte standardmerit på social- og sundhedsuddannelsen og den pædagogiske assistentuddannelse, hhv. 25 og 57 %.

Tabellen viser også, at frisøruddannelsen skiller sig ud, i og med at ingen af respondenterne angiver, at de i høj eller nogen grad har anvendt standardmerit på uddannelsen i skoleåret 2013/2014.

De respondenter, som har brugt en standardmerit, er blevet spurgt om, hvorvidt de vurderer, at det er en hensigtsmæssig merit at give. For de to førnævnte mest anvendte standardmeritter inden for social- og sundhedsuddannelsen og den pædagogiske assistentuddannelse gælder det, at 100 % af respondenterne i høj eller nogen grad vurderer disse til at være hensigtsmæssige, mens det for de mindst udbredte på disse to uddannelser gælder, at disse standardmeritter i høj eller nogen grad findes hensigtsmæssige af hhv. 57 og 65 % af respondenterne. Respondenterne på frisøruddannelsen vurderer deres standardmeritter til i høj eller nogen grad at være hensigtsmæssige, på trods af at respondenterne har angivet, at uddannelsens to standardmeritter benyttes i mindre grad.

3.1.2 Kontor, handel og forretningsservice

Tabel 3 viser, hvor stor en andel af respondenterne på detailhandeluddannelse med specialer og kontoruddannelse med specialer der angiver, at de i høj eller nogen grad har anvendt de standardmeritter, som findes på uddannelserne, i skoleåret 2013/2014.

Tabel 3
Standardmeritter på to uddannelser inden for Kontor, handel og forretningsservice og andelen af skoler, der i skoleåret 2013/2014 brugte dem i høj grad eller i nogen grad

Standardmeritter	Antal respondenter	Andel, der bruger standardmeritten i høj eller nogen grad
Detailhandel med specialer		
Elever, der har bestået hhx, og elever, der har opnået grundforløbsbevis fra den erhvervsfaglige fællesindgang Merkantil med kompetencer til at gå videre til hovedforløbene Handelsuddannelse med specialer, Kontoruddannelse med specialer og Finansuddannelse, kan begynde på skoleundervisningen på hovedforløbet uden supplerings	12	92 %
Elever, der har bestået stx, htx, hf eller anden uddannelse, der kan sidestilles hermed, fritages for grundfagene dansk niveau D, engelsk niveau D og samfundsfag niveau D (...). Eleverne realkompetencevurderes i forhold til de særlige kompetencemål for det ønskede speciale (...), og der fastlægges et individuelt forløb for den enkelte elev, hvor den obligatoriske del kan vare op til 12 uger.	12	92 %

Fortsættes på næste side ...

Fortsat fra forrige side ...

Standardmeritter	Antal respon- denter	Andel, der bruger stan- dardmerit- ten i høj eller nogen grad
------------------	----------------------------	---

Kontoruddannelse med specialer

Elever, der har bestået hhx, godskrives grundforløbet og kan påbegynde skoleundervisningen på hovedforløbet uden supplerings.	16	100 %
---	----	-------

Elever, der har bestået stx, htx, hf eller anden uddannelse, der kan sidestilles hermed, fritages for grundfagene dansk, engelsk, 2. fremmedsprog samt samfundsfag (...). Eleven realkompetencevurderes (...). Der fastlægges et individuelt grundforløb for eleven, hvor den obligatoriske del kan vare op til 12 uger.	16	100 %
--	----	-------

Kilde: EVA's spørgeskemaundersøgelse.

Note: De præcise spørgsmålsformuleringer fremgår af tabelrapportens kapitel 7 og 8.

Som det fremgår af tabel 3, er standardmeritterne inden for uddannelsesområdet Kontor, handel og forretningsservice meget udbredte. For detailhandeluddannelse med specialer og kontoruddannelser med specialer angiver hhv. 92 og 100 % af respondenterne, at de i høj eller nogen grad har anvendt standardmeritterne i skoleåret 2013/2014.

De respondenter, som i en eller anden grad har brugt en standardmerit, er blevet spurgt om, hvorvidt de vurderer, at det er en hensigtsmæssig merit at give. På begge uddannelser gælder det, at respondenterne vurderer deres standardmeritter til i høj eller nogen grad at være hensigtsmæssige.

3.1.3 Fødevarer, jordbrug og oplevelser

Tabel 4 viser, hvor stor en andel af respondenterne på hhv. landbrugsuddannelsen, landbrugets lederuddannelse og gastronomuddannelsen der angiver, at de i høj eller nogen grad har anvendt de standardmeritter, som findes på uddannelserne, i skoleåret 2013/2014.

Tabel 4**Standardmeritter på tre uddannelser inden for Fødevarer, jordbrug og oplevelser og andelen af skoler, der i skoleåret 2013/2014 brugte dem i høj grad eller i nogen grad**

Standardmeritter	Antal respon- denter	Andel, der bruger standard- meritten i høj eller nogen grad
Landbrugsuddannelsen		
For elever, der har opnået grundforløbsbevis fra indgangen Dyr, planter og natur med kompetence til hovedforløbene til anlægsgartner, produktionsgartner, skov- og naturtekniker eller væksthusholder, tilrettelægger skolen undervisningen (...), så den kan gennemføres på 5 uger.	11	0 %
For elever, der har opnået grundforløbsbevis fra indgangen Dyr, planter og natur med kompetence til hovedforløbet til veterinærsygeplejerske, tilrettelægger skolen undervisningen (...), så den kan gennemføres på 15 uger.	11	0 %
For elever, der har opnået grundforløbsbevis fra indgangen Dyr, planter og natur med kompetence til hovedforløbet til greenkeeper, tilrettelægger skolen undervisningen (...), så den kan gennemføres på 10 uger.	11	0 %
Elever, der har opnået grundforløbsbevis fra indgangen Dyr, planter og natur med kompetence til hovedforløbet til dyrepasser, har tilsvarende opnået kompetence til hovedforløbet til landbrugsuddannelsen.	11	81 %
For elever med en gymnasial uddannelse tilrettelægger skolen et undervisningsforløb med kompetencemål (...). Eleven skal tillige have erhvervet kørekort til minimum traktor og have gennemført grundfaget biologi, niveau F, 2 uger. Undervisningsforløbet udgør samlet et grundforløb, der kan gennemføres på 8 uger. Praktikuddannelsen i trin 1 kan afkortes med 6,5 måned, hvorfor trin 1 kan gennemføres på 1 år og 2 måneder inklusive grundforløbet.	11	45 %
Landbrugets lederuddannelse		
Elever, der har opnået uddannelsesbevis fra landbrugsuddannelsens trin 2, har adgang til uddannelsens trin 3.	8	88 %
For elever, der har opnået uddannelsesbevis fra landbrugsuddannelsen med specialet jordbrugsmaskinfører, tilrettelægger skolen undervisningen, så den kan gennemføres på 20 uger med tillæg af supplerende undervisning i indtil 4 uger.	8	25 %

Fortsættes på næste side ...

Fortsat fra forrige side ...

Standardmeritter	Antal respon- denter	Andel, der bruger stan- dardmeritten i høj eller nogen grad
------------------	----------------------------	--

Gastronomuddannelsen

Elever på gastronomuddannelsen med specialet kok får afkortet deres praktiktid i nærmere angivet omfang, hvis de har en af følgende uddannelser: tjener, gastronom med specialet smørrebrødsjomfru eller specialet cater, detailslagter med specialet delikatesse, butik eller fisk og vildt, ernæringsassistent, køkkenleder, receptionist, hotel- og fritidsassistent eller bager og konditor.	4	75 %
--	---	------

Elever på gastronomuddannelsen med specialet smørrebrødsjomfru får afkortet deres praktiktid i nærmere angivet omfang, hvis de har en af følgende uddannelser: detailslagter med specialet delikatesse eller specialet fisk og vildt eller specialet butik, gastronom med specialet kok eller specialet cater, ernæringsassistent, køkkenleder, tjenerreceptionist, hotel- og fritidsassistent, bager og konditor.	3	33 %
--	---	------

Elever på gastronomuddannelsen med specialet cater får afkortet deres praktiktid i nærmere angivet omfang, hvis de har en af følgende uddannelser: gastronom med specialet smørrebrødsjomfru eller specialet kok, hotel- og fritidsassistent, ernæringsassistent, detailslagter med specialet delikatesse eller specialet fisk og vildt eller specialet butik, tjener, køkkenleder, receptionist eller bager og konditor.	3	33 %
---	---	------

Kilde: EVA's spørgeskemaundersøgelse.

Note: Bemærk, at ernæringsassistentuddannelsen inden for dette uddannelsesområde ikke har standardmeritter.

Note: De præcise spørgsmålsformuleringer fremgår af tabelrapportens kapitel 3, 4 og 6.

Tabellen viser, at blandt de tre ud af fire uddannelser, der har standardmeritter, inden for uddannelsesområdet Fødevarer, jordbrug og oplevelser, er udbredelsen af standardmeritterne væsentlig mindre end for de øvrige tre uddannelsesområder. Der tegner sig et overordnet billede af, at der på hver af de tre uddannelser er én standardmerit, som er meget udbredt (hhv. 81, 88 og 75 % har angivet, at de anvender den i høj eller nogen grad).

De respondenter, som har brugt en standardmerit i en eller anden grad, er blevet spurgt om, hvorvidt de vurderer, at det er en hensigtsmæssig merit at give, og undersøgelsen viser, at hensigtsmæssigheden af standardmeritterne generelt set vurderes højt. Størstedelen af standardmeritterne (syv ud af ni) vurderes af samtlige respondenter i høj eller nogen grad (100 %) hensigtsmæssige. De resterende to standardmeritter forekommer begge på landbrugsuddannelsen og vurderes af hhv. 89 og 20 % af respondenterne til i høj eller nogen grad at være hensigtsmæssige.

3.1.4 Teknologi, byggeri og transport

Tabel 5 viser, hvor stor en andel af respondenterne inden for hhv. lager- og terminaluddannelsen, personbefordringsuddannelsen og serviceassistentuddannelsen der angiver, at de i høj eller nogen grad har anvendt de standardmeritter, som findes på uddannelserne, i skoleåret 2013/2014.

Tabel 5

Standardmeritter på tre uddannelser inden for Teknologi, byggeri og transport og andelen af skoler, der i skoleåret 2013/2014 brugte dem i høj grad eller i nogen grad

Standardmeritter	Antal respondenter	Andel, der bruger standardmeritten i høj eller nogen grad
Lager- og terminaluddannelsen		
Elever, der har haft kørekort B i mindst 3 år, og som enten har gennemført et grundforløb til en erhvervsuddannelse eller har gennemført mindst 1 år på en anden godkendt ungdomsuddannelse, godskrives for (...) skoleundervisning (...) [efter nærmere angivelse].	4	25 %
Elever, der er fyldt 25 år, og som har mindst 1 års relevant erhvervs erfaring inden for branchen, godskrives for (...) skoleundervisning (...) [efter nærmere angivelse].	4	50 %
Elever, der er fyldt 25 år, og som har mindst 4 års relevant erhvervs erfaring inden for branchen, godskrives for (...) skoleundervisning (...) [efter nærmere angivelse].	4	50 %
Personbefordringsuddannelsen		
Elever, der har haft kørekort B i mindst 3 år, og som enten har gennemført et grundforløb til en erhvervsuddannelse eller har gennemført mindst 1 år på en anden godkendt ungdomsuddannelse, godskrives for (...) skoleundervisning (...) [efter nærmere angivelse].	4	25 %
Elever, der er fyldt 25 år, og som har mindst 1 års relevant erhvervs erfaring inden for branchen, godskrives for (...) skoleundervisning (...) [efter nærmere angivelse].	4	75 %
Elever, der er fyldt 25 år, og som har mindst 4 års relevant erhvervs erfaring inden for branchen, godskrives for (...) skoleundervisning (...) [efter nærmere angivelse].	4	75 %
Serviceassistentuddannelsen		
For elever, der har opnået grundforløbsbevis fra indgangen Bygnings- og brugerservice med kompetence til hovedforløbene til ejendomsservicetekniker eller sikkerhedsvagt, tilrettelægger skolen undervisningen, så den kan gennemføres på op til 8 uger.	6	17 %

Fortsættes på næste side ...

Fortsat fra forrige side ...

Standardmeritter	Antal respondenter	Andel, der bruger standardmeritten i høj eller nogen grad
Personer med mindst 2 års relevant erhvervs erfaring inden for det valgte speciale kan gennemføre uddannelsen til serviceassistent på 1 år, inkl. et suppleringskursus, der træder i stedet for grundforløbet.	6	100 %

Kilde: EVA's spørgeskemaundersøgelse.

Note: Bemærk, at følgende uddannelser inden for dette uddannelsesområde ikke har standardmeritter: personvognsmekanikeruddannelsen, træfagenes byggeuddannelse, webintegratordannelsen, elektrikeruddannelsen og data- og kommunikationsuddannelsen.

Note: De præcise spørgsmålsformuleringer fremgår af tabelrapportens kapitel 2, 10 og 11.

Tabel 5 viser, at tre ud af otte uddannelser inden for uddannelsesområdet Teknologi, byggeri og transport har bekendtgørelsesfastlagte standardmeritter. De tre uddannelser er lager- og terminaluddannelsen, personbefordringsuddannelsen og serviceassistentuddannelsen. Udbredelsen af standardmeritter for disse tre uddannelser varierer og ligger således mellem 17 % og 100 %.

De respondenter, som har brugt en standardmerit i en eller anden grad, er blevet spurgt om, hvorvidt de vurderer, at det er en hensigtsmæssig merit at give. Selvom udbredelsen af standardmeritterne varierer, vurderer respondenterne standardmeritterne til at have en meget høj grad af hensigtsmæssighed. For alle standardmeritterne gælder det, at 100 % af respondenterne vurderer standardmeritterne til i høj eller nogen grad at være hensigtsmæssige.

3.1.5 Opsamling på anvendelsen af standardmeritter inden for fire uddannelsesområder

De fire foregående afsnit viste udbredelsen af standardmeritter på de 11 ud af 17 uddannelser, som har standardmeritter, fordelt på fire uddannelsesområder.

Overordnet set tegner der sig et meget differentieret billede af, hvor udbredte standardmeritterne er på tværs af uddannelsesområder og på de enkelte uddannelser. Udbredelsen af standardmeritter varierer fra, at ingen respondenter tilkendegiver, at de har anvendt en given standardmerit i skoleåret 2013/2014, til, at samtlige respondenter har benyttet en given standardmerit i samme periode. Ser man på uddannelserne enkeltvis, er der på samme måde en stor variation i skolernes anvendelse af de standardmeritter, der knytter sig til uddannelsen.

Når vi ser på, hvor hensigtsmæssige respondenterne vurderer standardmeritterne til at være, viser undersøgelsen, at langt størstedelen af respondenterne vurderer standardmeritterne – som de i en eller anden grad benytter – til i høj eller nogen grad at være hensigtsmæssige.

Med hensyn til udbredelsen af standardmeritter opsummerer følgende tabel 6 antallet af standardmeritter, som respondenterne har angivet, de i høj eller nogen grad benytter, fordelt på uddannelser og uddannelsesområder.

Tabel 6
Antal standardmeritter, respondenterne har angivet, at de 'i høj grad' eller 'i nogen grad' gør brug af, fordelt på de 11 uddannelser, som har standardmeritter, og på uddannelsesområderne

	Antal standardmeritter						Total
	0	1	2	3	4	5	
Omsorg, sundhed og pædagogik							
Social- og sundhedsuddannelsen	1	0	2	4	3	2	12
Den pædagogiske assistentuddannelse	2	4	0	4	7	-	17
Frisøruddannelsen	3	0	0	-	-	-	3
Kontor, handel og forretningsservice							
Detailhandel med specialer	1	0	11	-	-	-	12
Kontoruddannelse med specialer	0	0	16	-	-	-	16
Fødevarer, jordbrug og oplevelser							
Landbrugsuddannelsen	2	4	5	0	0	0	11
Landbrugets lederuddannelse	1	5	2	-	-	-	8
Gastronomuddannelsen	1	2	0	1	-	-	4
Teknologi, byggeri og transport							
Lager- og terminaluddannelsen	3	0	1	1	-	-	5
Personbefordringsuddannelsen	1	0	2	1	-	-	4
Serviceassistentuddannelsen	0	5	1	-	-	-	6

Kilde: EVA's spørgeskemaundersøgelse.

Note: Tabellen skal læses på den måde, at social- og sundhedsuddannelsen har fem standardmeritter, og to respondenter har angivet, at de i høj eller nogen grad gør brug af to af disse, mens tre respondenter har angivet, at de i høj eller nogen grad bruger fire af disse, osv.

Note: En streg betyder, at der ikke kan angives en værdi, da der ikke findes det pågældende antal standardmeritter på uddannelsen.

Tabel 6 viser et meget sammensat billede af, hvor mange standardmeritter skolerne gør brug af med hensyn til de pågældende uddannelser. På den ene side er der eksempler på, at alle eller næsten alle de standardmeritter, en uddannelse har, benyttes i høj eller nogen grad. Det gælder detailhandelsuddannelse med specialer og kontoruddannelse med specialer. På den anden side er der eksempler som frisøruddannelsen, der har to standardmeritter, som ingen benytter i høj eller nogen grad.

3.2 Objektive kriterier

Dette afsnit retter fokus mod den mest anvendte standardmerit på hver uddannelse og tegner et billede af, hvilke objektive kriterier der ligger til grund for disse (følgende afsnit redegør for, hvordan de er udvalgt). I den tidligere undersøgelse (EVA 2014) pegede vi på, at der kan skelnes mellem to hovedgrupper af objektive kriterier, hvorudfra standardmeritter (og meritpraksis) tildeles, nemlig uddannelsesbeviser og erhvervs erfaring. Uddannelsesbeviser dækker i denne sammenhæng over både færdiggjorte og dele af de almene ungdomsuddannelser, erhvervsuddannelser, videregående uddannelser og AMU-kurser. Der kan dog også være andre objektive kriterier, der kan ligge til grund for standardmerit – det gælder især alder, der ofte vil være knyttet sammen med andre kriterier, der falder ind under en af de førnævnte hovedgrupper. I nærværende undersøgelse har vi alligevel valgt at kategorisere "andre objektive kriterier" for sig, således at vi skelner mellem *uddannelsesbeviser*, *erhvervs erfaring* og *øvrigt*.

Tabel 7 viser en opgørelse over den mest anvendte standardmerit inden for hver af de ti uddannelser, og hvilke objektive kriterier som ligger til grund for disse. For hver uddannelse har vi opgjort, hvilken standardmerit flest respondenter har svaret, at de benytter i høj grad. Når det kun er 10 uddannelser, der er med i tabellen – ud af de 17 uddannelser, undersøgelsen omfatter – skyldes det, at 6 uddannelser ikke har nogen bekendtgørelsesfastlagte standardmeritter (jf. tabel 4 og 5). Endelig indgår frisøruddannelsen ikke i denne opgørelse, da ingen respondenter fra frisøruddannelsen svarer, at de i høj grad har benyttet sig af nogle gældende standardmeritter i skoleåret 2013/2014.

Tabel 7**De objektive kriterier, som ligger til grund for den mest anvendte standardmerit**

Uddannelse	Mest anvendte standardmerit	Kriterier		
		Uddannelsesbeviser	Erhvervsarbejde	Øvrigt
Social- og sundhedsuddannelsen	Elever, der har mindst 1 års uddannelse eller 1 års arbejds erfaring, der er erhvervet efter undervisningspligtens ophør efter folkeskoleloven, eller har anden relevant erfaring, der svarer til ovennævnte kvalifikationer, herunder kvalifikationer erhvervet i udlandet, har adgang til optagelse på hovedforløbet til social- og sundhedsuddannelsen uden forud erhvervet grundforløbsbevis.	X	X	X
Den pædagogiske assistentuddannelse	Elever, der har opnået grundforløbsbevis fra indgangen Sundhed, omsorg og pædagogik med kompetence til hovedforløbene tandklinikassistent, social- og sundhedsuddannelsen og hospitalsteknisk assistent, kan påbegynde hovedforløbet (...) uden supplering.	X		
Serviceassistentuddannelse	Personer med mindst 2 års relevant erhvervs erfaring inden for det valgte speciale kan gennemføre uddannelsen til serviceassistent på 1 år, inkl. et suppleringskursus, der træder i stedet for grundforløbet.		X	
Detailhandel med specialer	Elever, der har bestået hhx, og elever, der har opnået grundforløbsbevis fra den erhvervsfaglige fællesindgang merkantil med kompetencer til at gå videre til hovedforløbene handelsuddannelse med specialer, kontoruddannelse med specialer og finansuddannelse, kan begynde på skoleundervisningen på hovedforløbet uden supplering.	X		
Kontoruddannelse med specialer	Elever, der har bestået stx, htx, hf eller anden uddannelse, der kan sidestilles hermed, fritages for grundfagene dansk, engelsk, 2. fremmedsprog samt samfundsfag (...). Eleven realkompetencevurderes (...). Der fastlægges et individuelt grundforløb for eleven, hvor den obligatoriske del kan vare indtil 12 uger.	X		
Landbrugsuddannelsen	Elever, der har opnået grundforløbsbevis fra indgangen Dyr, planter og natur med kompetence til hovedforløbet til dyrepasser, har tilsvarende opnået kompetence til hovedforløbet til landbrugsuddannelsen.	X		

Fortsættes på næste side ...

Fortsat fra forrige side ...

Uddannelse	Mest anvendte standardmerit	Kriterier		
		Uddannelsesbeviser	Erhvervsarbejde	Øvrigt
Landbrugets lederuddannelse	Elever, der har opnået uddannelsesbevis fra landbrugsuddannelsens trin 2, har adgang til uddannelsens trin 3.	X		
Gastronomuddannelsen	Elever på gastronomuddannelsen med specialet kok får afkortet deres praktiktid i nærmere angivet omfang, hvis de har en af følgende uddannelser: tjener, gastronom med specialet smørrebrødsjomfru eller specialet cater, detailslagter med specialet delikatesse, butik eller fisk og vildt, ernæringsassistent, køkkenleder, receptionist, hotel- og fritidsassistent eller bager og konditor.	X		
Lager- og terminaluddannelsen	Elever, der er fyldt 25 år, og som har mindst 4 års relevant erhvervs erfaring inden for branchen, godskrives for (...) skoleundervisning (...) [efter nærmere angivelse].		X	X
Personbefordringsuddannelsen	Elever, der er fyldt 25 år, og som har mindst 4 års relevant erhvervs erfaring inden for branchen, godskrives for (...) skoleundervisning (...) [efter nærmere angivelse].		X	X

Kilde: EVA's spørgeskemaundersøgelse.

Tabel 7 viser helt overordnet, at de mest anvendte standardmeritter typisk tildeles på baggrund af uddannelsesbeviser (gælder for syv ud af ti standardmeritter). Samme billede viste den tidligere undersøgelse (EVA 2014) – her forklarede skolerepræsentanter det med, at uddannelsesbeviser er simple for skolen at forholde sig til og nemme at træffe en afgørelse på baggrund af, hvorfor der typisk også er størst tilfredshed med at bruge standardmeritter, der baserer sig på uddannelsesbeviser.

Tabellen viser også, at der desuden er en væsentlig del af de mest anvendte standardmeritter, der tildeles på baggrund af erhvervs erfaring (gælder for fire ud af ti standardmeritter). Blandt disse fire standardmeritter gælder det for tre af dem, at erhvervs erfaringen skal være relevant (gældende for standardmeritterne på serviceassistentuddannelsen, lager- og terminaluddannelsen og personbefordringsuddannelsen). Mængden af relevant erfaring varierer fra 1 års til 4 års erhvervs erfaring. For social- og sundhedsuddannelsen gælder det, at arbejds erfaringen skal være erhvervet efter undervisningspligtens ophør.

Endelig viser tabellen, at tre ud af ti af de mest anvendte standardmeritter tildeles på baggrund af

øvrige objektive kriterier. På lager- og terminaluddannelsen samt personbefordringsuddannelsen kombineres et alderskriterium (eleverne skal være fyldt 25 år) med kriteriet om relevant erhvervs-erfaring. På social- og sundhedsuddannelsen tildeles meritten på baggrund af relevant erfaring, som kan sidestilles med erfaring fra ét års uddannelse eller ét års arbejds erfaring.

3.3 Afkortning

Hvor forrige afsnit belyste, hvilke objektive kriterier der ligger til grund for de ti mest anvendte standardmeritter, identificerer vi i dette afsnit, hvilken uddannelsesdel – grundforløbet, skoledelen på hovedforløbet eller praktikdelen på hovedforløbet – disse standardmeritter giver anledning til at afkorte.

Tabel 8 viser en opgørelse over den mest anvendte standardmerit på hver af de ti uddannelser, og hvilken uddannelsesdel standardmeritten giver afkortning af.

Tabel 8
De uddannelsesdele, som den mest anvendte standardmerit giver afkortning af

Uddannelse	Mest anvendte standardmerit	Afkortning		
		Grundforløb	Skoledel på hovedforløb	Praktikdel på hovedforløb
Social- og sundhedsuddannelsen	Elever, der har mindst 1 års uddannelse eller 1 års arbejds erfaring, der er erhvervet efter undervisningspligtens ophør efter folkeskoleloven, eller har anden relevant erfaring, der svarer til ovennævnte kvalifikationer, herunder kvalifikationer erhvervet i udlandet, har adgang til optagelse på hovedforløbet til social- og sundhedsuddannelsen uden forud erhvervet grundforløbsbevis.	X		
Den pædagogiske assistentuddannelse	Elever, der har opnået grundforløbsbevis fra indgangen Sundhed, omsorg og pædagogik med kompetence til hovedforløbene tandklinikassistent, social- og sundhedsuddannelsen og hospitalsteknisk assistent, kan påbegynde hovedforløbet (...) uden suppleringskursus.	X		
Serviceassistentuddannelse	Personer med mindst 2 års relevant erhvervs erfaring inden for det valgte speciale kan gennemføre uddannelsen til serviceassistent på 1 år, inkl. et suppleringskursus, der træder i stedet for grundforløbet.	X		

Fortsættes på næste side ...

Fortsat fra forrige side ...

Uddannelse	Mest anvendte standardmerit	Afkortning		
		Grundforløb	Skoleled på hovedforløb	Praktikdel på hovedforløb
Detailhandel med specialer	Elever, der har bestået hhx, og elever, der har opnået grundforløbsbevis fra den erhvervsfaglige fællesindgang merkantil med kompetencer til at gå videre til hovedforløbene handelsuddannelse med specialer, kontoruddannelse med specialer og finansuddannelse, kan begynde på skoleundervisningen på hovedforløbet uden supplering.	X		
Kontoruddannelse med specialer	Elever, der har bestået stx, htx, hf eller anden uddannelse, der kan sidestilles hermed, fritages for grundfagene dansk, engelsk, 2. fremmedsprog samt samfundsfag (..). Eleven realkompetencevurderes (...). Der fastlægges et individuelt grundforløb for eleven, hvor den obligatoriske del kan vare indtil 12 uger.	X		
Landbrugsuddannelsen	Elever, der har opnået grundforløbsbevis fra indgangen Dyr, planter og natur med kompetence til hovedforløbet til dyrepasser, har tilsvarende opnået kompetence til hovedforløbet til landbrugsuddannelsen.	X		
Landbrugets lederuddannelse	Elever, der har opnået uddannelsesbevis fra landbrugsuddannelsens trin 2, har adgang til uddannelsens trin 3.	-	-	-
Gastronomuddannelsen	Elever på gastronomuddannelsen med specialet kok får afkortet deres praktiktid i nærmere angivet omfang, hvis de har en af følgende uddannelser: tjener, gastronom med specialet smørrebrødsjomfru eller specialet cater, detailslagter med specialet delikatesse, butik eller fisk og vildt, ernæringsassistent, køkkenleder, receptionist, hotel- og fritidsassistent eller bager og konditor.			X
Lager- og terminaluddannelsen	Elever, der er fyldt 25 år, og som har mindst 4 års relevant erhvervs erfaring inden for branchen, godskrives for (...) skoleundervisning (...) [efter nærmere angivelse].	X		
Personbefordringsuddannelsen	Elever, der er fyldt 25 år, og som har mindst 4 års relevant erhvervs erfaring inden for branchen, godskrives for (...) skoleundervisning (...) [efter nærmere angivelse].	X		

Kilde: EVA's spørgeskemaundersøgelse.

Tabel 8 viser, at størstedelen (otte ud af ti) af de mest anvendte standardmeritter giver afkortning af grundforløbet. Det gælder kun for gastronomuddannelsen, at den mest anvendte standardmerit giver afkortning af praktik på hovedforløbet på baggrund af uddannelsesbeviser fra andre erhvervsuddannelser. Endelig er der landbrugets lederuddannelse, der er svær at sammenligne med de øvrige standardmeritter, fordi standardmeritten handler om, at et afsluttet trin giver adgang til efterfølgende trin, idet trin 2 fra landbrugsuddannelsen giver adgang til trin 3 på landbrugets lederuddannelse, hvilket er det første trin på denne uddannelse.³

Dette resultat ligner i store træk de fund, der blev gjort i den tidligere undersøgelse (EVA 2014), der også pegede på, at afkortning af uddannelse typisk foregår på grundforløbet eller praktikdelen på hovedforløbet. Det er værd at bemærke i tabel 8, at ingen af de mest anvendte standardmeritter giver afkortning af skoledelen på hovedforløbet. Dette resultat skal ses i lyset af, at der blandt samtlige bekendtgørelsesfastlagte standardmeritter på uddannelserne er meget få, der giver afkortning af skoledelen på hovedforløbet.

³ *Bekendtgørelse om uddannelserne i den erhvervsfaglige fællesindgang dyr, planter og natur, BEK nr. 330 af 11/04/2012.*

4 Meritpraksis

I dette kapitel sætter vi fokus på skolernes meritpraksis, og særligt retter vi opmærksomheden mod den meritpraksis, skolerne anvender mest. Det betyder, at kapitlet ikke giver et samlet overblik over skolernes brug af meritpraksis(ser), og hvad der kendetegner dem – til gengæld belyser det skolernes mest benyttede meritpraksisser med hensyn til udbredelsen af dem, de objektive kriterier, der ligger til grund for dem, samt den gennemsnitlige afkortning, de giver anledning til.

Datamaterialet, som danner grundlag for kapitlet, er de 29 respondenter (svarende til 25 %), som har angivet, at de har meritpraksis(ser) på skolen med hensyn til den pågældende uddannelse.

4.1 Udbredelse

Den seneste undersøgelse (EVA 2014) viste, at skolerne anvender en række meritpraksisser, som ikke er fastlagt i bekendtgørelserne. Det er derfor ikke egentlige standardmeritter, men de opfattes som relativt faste tommelfingerregler. På baggrund heraf har vi i nærværende undersøgelse valgt at sætte fokus på skolernes meritpraksis(ser) – både på uddannelser, der har standardmeritter, og på dem, som ikke har.

Tabel 9 giver et overblik over brugen af standardiseret merit (meritpraksis) på uddannelser, som hhv. har og ikke har standardmeritter.

Tabel 9**Respondenter fordelt efter, om de har standardmerit eller ej, og hvorvidt de har meritpraksis (n = 119)**

		Meritpraksis		Total
		Har	Har ikke	
Standardmerit	Har	17 %	58 %	75 %
	Har ikke	8 %	18 %	26 %
Total		25 %	76 %	100 %

Kilde: EVA's spørgeskemaundersøgelse.

Note: De præcise spørgsmålsformuleringer fremgår af tabelrapportens tabel 68 og 69.

Som det fremgår af tabellen, angiver 17 % af respondenterne, at de har standardmerit inden for deres uddannelse og herudover har meritpraksis på skolen, og 8 % af respondenterne angiver, at de har meritpraksis, men ikke standardmerit. Samlet set er der således 25 % af respondenterne, som angiver, at de benytter standardiseret merit på skolen med hensyn til den pågældende uddannelse, som ikke er standardmerit.

Disse 25 % af respondenterne, der har angivet, at de benytter standardiseret merit, er blevet bedt om at fokusere på den meritpraksis, de benytter mest på uddannelsen, og vurdere andelen af det samlede antal personer på 25 år og derover, der fik merit i skoleåret 2013/2014, som fik den mest benyttede merit⁴. Respondenternes besvarelser fordeler sig således:

- 10 ud af 23 respondenter vurderer, at 1-25 % af det samlede antal personer på 25 år og derover fik merit på baggrund af den mest benyttede meritpraksis.
- 3 ud af 23 respondenter vurderer, at 26-50 % af det samlede antal personer på 25 år og derover fik merit på baggrund af den mest benyttede meritpraksis.
- 2 ud af 23 respondenter vurderer, at 51-75 % af det samlede antal personer på 25 år og derover fik merit på baggrund af den mest benyttede meritpraksis.
- 8 ud af 23 respondenter vurderer, at 76-100 % af det samlede antal personer på 25 år og derover fik merit på baggrund af den mest benyttede meritpraksis.

Der tegner sig således et meget differentieret billede af, hvor udbredt den mest anvendte meritpraksis er på de skoler, der har meritpraksis, som ikke er standardmerit.

⁴ Det har været muligt at angive et skøn, hvis respondenterne ikke har kendt til den præcise andel. Den præcise spørgsmålsformulering fremgår af tabelrapportens tabel 90.

4.2 Objektive kriterier

Følgende tabel 10 viser, hvilke objektive kriterier der ligger til grund for de meritpraksisser, som de benytter mest på skolerne med hensyn til de pågældende uddannelser.

Tabel 10
De objektive kriterier, som ligger til grund for den mest benyttede meritpraksis (n = 28)

	Antal	Procent
Erhvervsuddannelse eller dele heraf	21	75 %
Almene ungdomsuddannelser eller dele heraf (fx STX, HF, HHX m.m.)	19	68 %
Branchespecifik relevant erhvervs erfaring	17	61 %
Videregående uddannelse eller dele heraf	16	57 %
AMU	12	43 %
Øvrig erhvervs erfaring	8	29 %
Alder	4	14 %
Andet	3	11 %
Total	100	357 %

Kilde: EVA's spørgeskemaundersøgelse.

Note: Respondenterne har haft mulighed for at sætte flere markeringer, hvorfor procenttallene summerer op til mere end 100 %.

Note: Den præcise spørgsmålsformulering fremgår af tabelrapportens tabel 89.

Tabellen viser, at de objektive kriterier, som ligger til grund for størstedelen af de standardiserede merit, de anvender, er erhvervsuddannelse og almen ungdomsuddannelse – det har hhv. 75 og 68 % af respondenterne angivet. Men også kriterier relateret til branchespecifik relevant erhvervs erfaring (61 %) og videregående uddannelse eller dele heraf (57 %) ligger til grund for over halvdelen af de standardiserede merit.

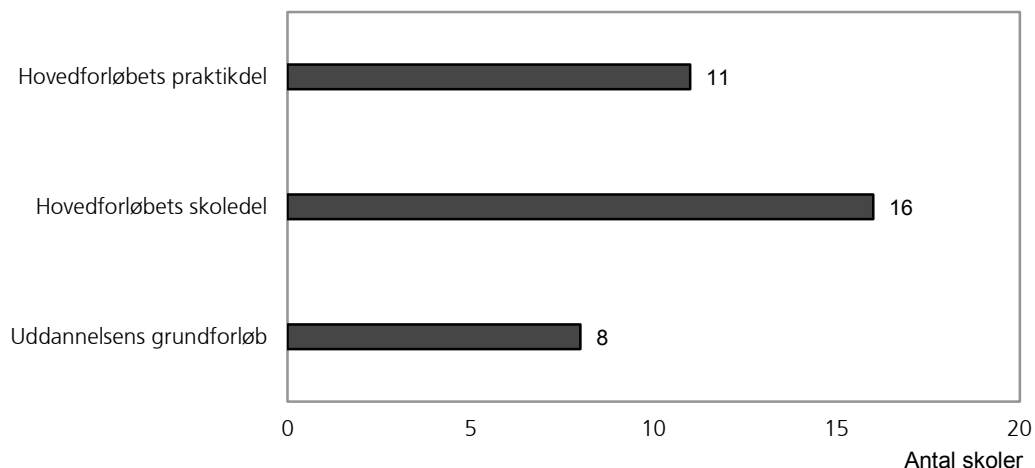
Billedet med hensyn til de objektive kriterier for meritpraksis ligner således det billede, der også tegnede sig i forrige kapitel om de ti mest benyttede standardmerit med hensyn til, at der først og fremmest gives merit på baggrund af uddannelsesbeviser (jf. afsnit 3.2). Men tabellen viser også, at den mest benyttede meritpraksis i relativt høj grad vedrører især branchespecifik relevant erhvervs erfaring.

4.3 Afkortning

I dette afsnit ser vi på de meritpraksisser, de benytter mest på den fjerdedel af skolerne, der har meritpraksis, og hvilken afkortning de giver anledning til på de enkelte dele af uddannelsen.

Figur 2 giver et overblik over, hvilke uddannelsesdele de mest benyttede meritpraksisser giver afkortning af.

Figur 2
Antal skoler, som afkorter bestemte uddannelsesdele (n = 29)

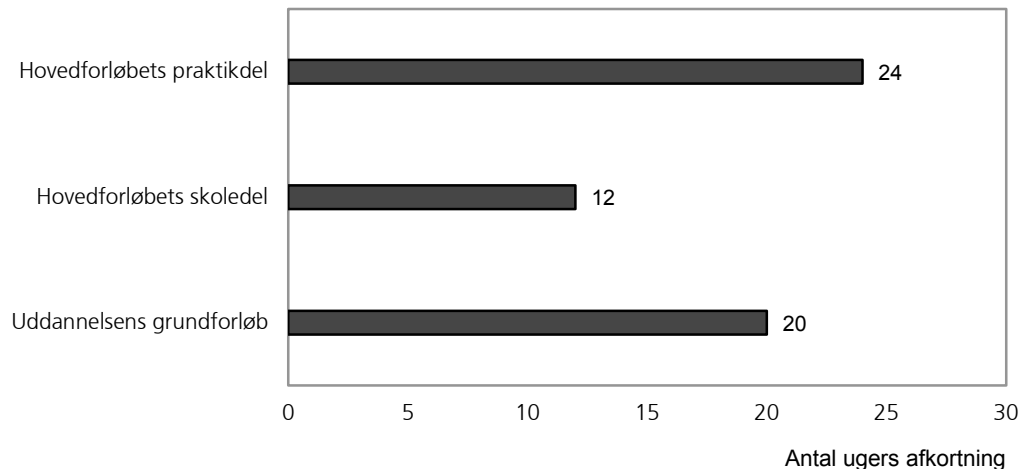

Figur 2 viser, at 16 ud af de 29 respondenter, som har meritpraksis på uddannelsen, angiver, at den mest benyttede meritpraksis giver afkortning af hovedforløbets skoledel. 11 ud af de 29 respondenter, som har meritpraksis på uddannelsen, angiver, at den mest benyttede meritpraksis giver afkortning af hovedforløbets praktikdel. Endelig angiver 8 ud af de 29 respondenter, som har meritpraksis på uddannelsen, at den mest benyttede meritpraksis giver afkortning af uddannelsens grundforløb.

Figur 3 nedenfor viser medianværdien⁵ for afkortningen, som de mest benyttede standardmeritter giver anledning til.

⁵ Medianværdien angiver den værdi, som den midterste værdi i en given talrække har (eller værdien mellem 2. og 3. kvartil), og skal ikke forveksles med et gennemsnit (også kaldet middelværdi). Når besvarelser i figur 2 samles på en række, viser figuren således, at den midterste værdi er 20 ugers afkortning for eksempelvis afkortning af grundforløbet. Hvis der fx var syv skoler med i undersøgelsen, ville det altså være den 4. skoles besvarelse, som var mediantallet.

Figur 3
Antal uger, skoler afkorter bestemte uddannelsesdele med (n = 29)

Note: De præcise spørgsmålsformuleringer fremgår af tabelrapportens tabel 83-88.

Figur 3 viser, at blandt de 16 respondenter, som har angivet, at den mest benyttede meritpraksis giver afkorting af hovedforløbets skoledel, er medianværdien for afkortningen 12 uger. Blandt de 11 respondenter, som har angivet, at den mest benyttede meritpraksis giver afkorting af hovedforløbets praktikdel, er medianværdien for afkortningen 24 uger. Endelig viser figuren, at blandt de 8 respondenter, som har angivet, at den mest benyttede meritpraksis giver afkorting af uddannelsens grundforløb, er medianværdien for afkortningen 20 uger.

Samlet set tegner undersøgelsen således et billede af, at de meritpraksisser, som er mest benyttede på skolerne med hensyn til de pågældende uddannelser, giver afkorting af både grundforløbet, hovedforløbets skoledel og hovedforløbets praktikdel – det er et andet billede end det, der tegnede sig i forrige kapitel – her identificerede vi ikke afkorting af skoledelen på hovedforløbet blandt de ti mest anvendte standardmeritter (jf. afsnit 3.3). Dette kan give grundlag for at overveje, om ikke en del af disse meritpraksisser med fordel kunne skrives ind i bekendtgørelserne som standardmeritter, der giver anledning til afkorting af skoledelen på hovedforløbet.

5 Realkompetencevurdering

I dette kapitel belyser vi skolernes brug af og arbejde med RKV, herunder udbredelse af RKV, organisering af RKV, kompetenceudvikling af de personer, som laver RKV, anvendte redskaber til RKV samt afkortning som følge af RKV.

Datamaterialet, som danner grundlag for kapitlet, er de 109 ud af de 130 respondenter (svarende til 84 % af respondenterne), der har angivet, at de på deres uddannelse lavede RKV i skoleåret 2013/2014.

5.1 Udbredelse

EVA har tidligere belyst udbredelsen af RKV på erhvervsuddannelserne i forskellige sammenhænge – udover den seneste undersøgelse (EVA 2014) viste undersøgelse *GVU og EUD for personer på 25 år og derover* (2013) og *Anerkendelse af realkompetencer på VEU-området mv.* (2010) også, at der er store forskelle på omfanget af RKV på de forskellige uddannelser og skoler.

Nærværende undersøgelse giver et opdateret billede af udbredelsen af RKV på et bredere udsnit af uddannelser og skoler end den seneste undersøgelse (EVA 2014) og belyser dermed det erfaringsgrundlag, som skolerne har med hensyn til, at de fra august 2015 skal lave RKV for alle personer på 25 år og derover, som ønsker at tage en erhvervsuddannelse.

Undersøgelsen viser som nævnt, at 84 % af respondenterne angiver, at de gennemførte RKV på deres uddannelse i skoleåret 2013/2014⁶. I 2009, 2010 og 2011 var andelen af skoler, der lavede minimum én RKV, hhv. 57, 64 og 67 %.⁷ De to undersøgelsesresultater kan dog ikke sammenlignes, fordi undersøgelsen fra 2013 dækkede alle uddannelser og skoler, mens denne undersøgelse fokuserer på uddannelser og skoler med den største voksenuddannelsesaktivitet. Vi må derfor

⁶ Den præcise spørgsmålsformulering fremgår af tabelrapportens tabel 96.

⁷ Tal fra skoler (EVA 2013).

forvente, at andelen af alle skoler, der har lavet RKV i skoleåret 2013/2014, er betydeligt mindre end 84 %.

De 84 % af respondenterne, som har angivet, at de har gennemført RKV, siger ikke noget om omfanget af RKV på de forskellige uddannelser og skoler, og derfor heller ikke noget om, hvor langt de er fra at skulle lave RKV for alle personer på 25 og derover, men respondenternes besvarelser nedenfor viser, at omfanget af RKV varierer på de forskellige uddannelser og skoler – som også de førnævnte undersøgelser lavet af EVA viste. Respondenterne, der har angivet, at de har lavet RKV i skoleåret 2013/2014, er blevet bedt om at angive, hvor mange personer på 25 år og derover der ansøgte om en RKV i skoleåret 2013/2014⁸. Respondenternes besvarelser fordeler sig således:

- 7 % af respondenterne vurderer, at ingen personer på 25 år og derover ansøgte om en RKV.
- 46 % af respondenterne vurderer, at mindst en person men højst en fjerdedel af personerne på 25 år og derover ansøgte om en RKV.
- 18 % af respondenterne vurderer, at over en fjerdedel men højst halvdelen af personerne på 25 år og derover ansøgte om en RKV.
- 5 % af respondenterne vurderer, at over halvdelen men mindre end tre ud af fire af personerne på 25 år og derover ansøgte om en RKV.
- 24 % af respondenterne, som vurderer, at mere end tre ud af fire af personerne på 25 år og derover ansøgte om en RKV.

Som det ses af respondenternes besvarelser, er det et forholdsvis differentieret billede af andelen af personer på 25 år og derover, der ansøgte om en RKV på den pågældende uddannelse og skole i skoleåret 2013/2014: I den ene ende af skalaen skønner 24 % af respondenterne, at mindst tre fjerdedele af de personer, som påbegyndte uddannelsen, ansøgte om en RKV, og i den anden ende skønner 53 % af respondenterne, at ingen eller mindre end en fjerdedel af personerne, som påbegyndte uddannelsen, ansøgte om en RKV.

Det sidste peger på, at mange skoler har en forholdsvis begrænset RKV-aktivitet og dermed et begrænset erfaringsgrundlag for den opgave, der venter dem, når de fra august 2015 skal lave RKV for alle personer på 25 år og derover, som ønsker at tage en erhvervsuddannelse.

Der kan være forskellige forklaringer på, hvorfor udbredelsen af RKV på de forskellige uddannelser og skoler er forskellig. Nærværende undersøgelses datamateriale giver ikke mulighed for at

⁸ Da der normalt bliver gennemført en RKV, når en person ønsker det, kan man tilnærmelsesvis se dette som et udtryk for aktiviteten. Desuden har det været muligt at angive et skøn, hvis respondenterne ikke har kendt til den præcise andel af personer på 25 år og derover, som ansøgte om en RKV. Den præcise spørgsmålsformulering fremgår af tabelrapportens tabel 119.

forklare hvorfor, men en tidligere undersøgelse foretaget af EVA peger bl.a. på, at manglende kendskab i befolkningen og økonomiske vilkår på skolerne kan være barrierer (EVA 2010).

I forlængelse heraf er det også værd at fremhæve, at vi i den seneste undersøgelse (EVA 2014) pegede på, at der på trods af de store forskelle på omfanget af RKV generelt er en positiv opfattelse af RKV på skolerne. RKV ses som en mulighed for at få papir på kompetencer, som de voksne af forskellige grunde ikke allerede har papir på, fx fordi de kommer fra udlandet eller har erhvervet kompetencerne gennem praktisk arbejde.

5.2 Organisering

I den tidligere undersøgelse (EVA 2014) pegede vi på, at forhold relateret til organisering, kompetenceudvikling og redskaber har betydning for omfanget af, kvaliteten af og tilfredsheden med de realkompetencevurderinger, som skolerne laver. På baggrund heraf har vi i denne undersøgelse valgt at spørge nærmere ind til, hvordan skolerne organiserer arbejdet med RKV, hvorvidt de er kompetencemæssigt rustet til at gennemføre RKV, og hvilke redskaber de anvender – og hvordan de benytter dem – i forbindelse med RKV. Dette vil blive gennemgået i de følgende afsnit.

I førnævnte undersøgelse pegede vi på, at det kan gøre en væsentlig forskel for arbejdet med RKV, at skolerne har en organisatorisk kapacitet til at håndtere RKV, herunder har en eller flere ansvarlige for at koordinere og tage hånd om alle dele af RKV-processen. Nærværende undersøgelse viser, at blandt dem, som har lavet RKV i skoleåret 2013/2014, angiver 86 % af respondenterne, at de har en eller flere personer, der er særligt ansvarlige for at koordinere RKV-indsatsen på skolen.

Respondenterne, der har angivet, at de har en eller flere ansvarlige for at koordinere RKV-indsatsen, blev bedt om at angive, hvem den eller de personer er. Respondenternes besvarelser fremgår af tabel 11.

Tabel 11**Personen, som er særligt ansvarlig for at koordinere RKV-indsatsen på skolen (n = 94)**

	Antal	Procent
Vejleder	62	66 %
Faglærer	34	36 %
Uddannelseschef	25	27 %
Uddannelseskonsulent	25	27 %
Afdelingschef	9	10 %
Andre	16	17 %
Total	171	182 %

Kilde: EVA's spørgeskemaundersøgelse.

Note: Respondenterne har haft mulighed for at sætte flere markeringer, hvorfor procenttallene summerer op til mere end 100 %.

Note: Der indgår kun respondenter, som har angivet, at de har lavet RKV i skoleåret 2013/2014.

Note: Den præcise spørgsmålsformulering fremgår af tabelrapportens tabel 122.

Som det fremgår af tabel 11, er det oftest en vejleder, som har ansvaret for at koordinere RKV-indsatsen på skolen: 66 % af respondenterne har angivet vejlederen som den person, der har dette særlige ansvar. Dernæst kommer faglærer (36 %), uddannelseschef (27 %) og uddannelseskonsulent (27 %).

Respondenter, der har angivet, at andre personer end de nævnte er særligt ansvarlige for at koordinere RKV-indsatsen på skolen, har haft mulighed for at skrive hvilke, og her nævner respondenterne primært personer med ledelsesfunktioner, fx uddannelsesleder eller studieleder, men også personer med administrative funktioner samt koordinatore, virksomhedskonsulenter mv.

Det billede, der således tegner sig, er, at koordineringsansvaret kan være placeret forskellige steder på skolen:

- Hos en faglærer, som alene eller sammen med én eller flere andre står for koordineringen
- Hos en vejleder eller konsulent, som alene eller sammen med én eller flere andre står for koordineringen
- Hos en chef/leder, som alene eller sammen med én eller flere andre står for koordineringen.

Der kan tænkes forskellige fordele og ulemper ved de forskellige måder at organisere koordineringsansvaret på, alt efter den position, de ansvarlige sidder i. En fordel ved, at en faglærer er den ansvarlige for koordineringen, kan være en stærkere faglig forankring af RKV-indsatsen, hvilket dog også kan være en ulempe, hvis denne bliver for snæver. En fordel ved, at en vejleder eller

konsulent står for koordineringen, kan være, at vedkommende fra sin position kan have en bredere funderet tilgang til vurderingen af den enkelte elevs færdigheder og kompetencer. Endelig kan en fordel ved, at en chef/leder står for koordineringen, være, at der er ledelsesmæssig opbakning og indblik i RKV, men omvendt kan dette måske også være et udtryk for, at RKV ikke fylder så meget på skolen.

Udover at skolerne typisk har en eller flere ansvarlige for at koordinere RKV-indsatsen, viser undersøgelsen også, at skolerne ofte har nedskrevne regler, procedurer eller vejledninger vedrørende arbejdet med RKV: 70 % af respondenterne angiver, at de har dette⁹. Dette peger på, at arbejdet med RKV har nået en forholdsvis høj grad af formalisering på skolerne.

Endelig handler en del af organiseringen på skolen også om at have en eller flere personer, som privatpersoner, virksomheder, jobcentre mv. kan henvende sig til, hvis de er interesseret i at få lavet en RKV. Den seneste undersøgelse (EVA 2014) viste, at skolerne sædvanligvis har en sådan, som privatpersoner, virksomheder eller jobcentre kan henvende sig til.

Tabel 12
Den typiske initiativtager til at påbegynde en RKV (n = 109)

	Antal	Procent
Eleven selv	79	72 %
Skolens egen vejleder opfordrer eleven til at søge	62	57 %
Virksomheder kontakter os	47	43 %
Faglærer(e) på skolen opfordrer eleven til at søge	46	42 %
Jobcenter kontakter os	41	38 %
Andre	19	17 %
Total	294	270 %

Kilde: EVA's spørgeskemaundersøgelse.

Note: Respondenterne har haft mulighed for at sætte flere markeringer, hvorfor procenttallene summerer op til mere end 100 %.

Note: Der indgår kun respondenter, som har angivet, at de har lavet RKV i skoleåret 2013/2014.

Note: Den præcise spørgsmålsformulering fremgår af tabelrapportens tabel 123.

Som det ses af tabel 12, vurderer 72 % af respondenterne, at det typisk er eleven selv, som tager initiativ til at påbegynde en RKV, men også skolens egen vejleder og/eller faglærere på skolen opfordrer eleven til at søge om en RKV; det vurderer hhv. 57 og 42 % af respondenterne. Endelig

⁹ Den præcise spørgsmålsformulering fremgår af tabelrapportens tabel 125.

kan det også være virksomheder eller jobcentre, der kontakter skolen; det vurderer hhv. 43 % og 38 % af respondenterne.

Nærværende undersøgelse tegner således et ret differentieret billede af, hvem der typisk tager initiativ til en RKV, men det er værd at bemærke, at næsten tre ud af fire respondenter vurderer, at initiativet kommer fra den enkelte elev. Undersøgelsen giver ikke mulighed for at sige noget om, hvad der ligger bag, men det kan tyde på, at eleverne har kendskab til muligheden for at få lavet en RKV.

5.3 Kompetenceudvikling

I den seneste undersøgelse (EVA 2014) pegede vi også på vigtigheden af, at de faglærere, vejledere, konsulenter m.fl., der står for at lave RKV, kompetencemæssigt er klædt på til opgaven. Nærværende undersøgelse viser, at 46 % af respondenterne angiver, at de personer, der gennemfører RKV på skolen, har deltaget i særlig kompetenceudvikling med hensyn til RKV, mens 39 % af respondenterne angiver, at disse personer ikke har deltaget i særlig kompetenceudvikling. De resterende 16 % af respondenterne angiver, at de ikke ved det¹⁰.

Dette resultat peger på, at der kan være et behov for kompetenceudvikling, hvilket bekræftes af tabel 13, som viser, hvorvidt respondenterne vurderer, at der er et behov for at styrke kvaliteten af deres arbejde med RKV gennem kompetenceudvikling af de personer, der arbejder med RKV.

¹⁰ Den præcise spørgsmålsformulering fremgår af tabelrapportens tabel 124.

Tabel 13

Fordelingen af respondenter med hensyn til, i hvilken grad de oplever et behov for at styrke kvaliteten af deres arbejde med RKV gennem kompetenceudvikling af de medarbejdere, der arbejder med RKV

	Antal	Procent
I høj grad	13	12 %
I nogen grad	55	50 %
I mindre grad	38	35 %
Slet ikke	2	2 %
Ved ikke	1	1 %
Total	109	100 %

Kilde: EVA's spørgeskemaundersøgelse.

Note: Der indgår kun respondenter, som har angivet, at de har lavet RKV i skoleåret 2013/2014.

Note: Den præcise spørgsmålsformulering fremgår af tabelrapportens tabel 126.

Som det fremgår af tabel 13, vurderer i alt 62 % af respondenterne, at de i høj eller nogen grad oplever et behov for at styrke kvaliteten af arbejdet med RKV gennem kompetenceudvikling, mens samlet set 37 % af respondenterne vurderer, at de i mindre grad eller slet ikke oplever et behov for at styrke kvaliteten af RKV gennem kompetenceudvikling. Det er dog værd at nævne, at 85 % svarer "i nogen grad" eller "i mindre grad".

Hvis vi ser nærmere på, hvordan respondenterne fordeler sig inden for fire uddannelsesområder, tyder det på, at det i særlig grad er inden for området Omsorg, sundhed og pædagogik og til dels også områderne Teknologi, byggeri og transport og Kontor, handel og forretning, at der opleves et behov for at styrke kvaliteten af arbejdet med RKV gennem kompetenceudvikling – det viser tabel 14.

Tabel 14

Fordelingen af respondenternes vurdering af behovet for at styrke kvaliteten af deres arbejde med RKV gennem kompetenceudvikling af de medarbejdere, der arbejder med RKV – fordelt på fire uddannelsesområder

	Omsorg, sundhed og pædagogik (n = 27)	Kontor, handel og forretningservice (n = 24)	Fødevarer, jordbrug og oplevelser (n = 20)	Teknologi, byggeri og transport (n = 37)
I høj grad	26 %	13 %	0 %	8 %
I nogen grad	59 %	46 %	45 %	51 %
I mindre grad	15 %	42 %	55 %	35 %
Slet ikke	0 %	0 %	0 %	5 %
Total	100 %	100 %	100 %	100 %

Kilde: EVA's spørgeskemaundersøgelse.

Note: Der indgår kun respondenter, som har angivet, at de har lavet RKV i skoleåret 2013/2014.

Note: Bemærk, at 'ved ikke'-kategorien er fjernet. Den omfattede ét svar.

Tabel 14 viser, at 85 % af respondenterne inden for Omsorg, sundhed og pædagogik vurderer, at de i høj eller nogen grad oplever et behov for at kompetenceudvikle de medarbejdere, der arbejder med RKV. Inden for både Teknologi, byggeri og transport og Kontor, handel og forretning er det 59 % af respondenterne, som vurderer, at de i høj eller nogen grad oplever et behov for kompetenceudvikling. Endelig er der 45 % af respondenterne inden for Fødevarer, jordbrug og oplevelser, som vurderer, at de i høj eller nogen grad oplever et behov for at kompetenceudvikle de medarbejdere, der arbejder med RKV.

I nærværende undersøgelse har vi ikke skelnet mellem forskellige former for kompetenceudvikling. Det, som den seneste undersøgelse (EVA 2014) viste, var, at en hensigtsmæssig måde at kompetenceudvikle medarbejdere, der arbejder med RKV, på, er deltagelse i netværk med kolleger fra andre skoler med lignende opgaver eller kollegaer fra andre uddannelser på egen skole. Sådanne netværk – der også kan omfatte repræsentanter fra de faglige udvalg – kan medvirke til at skabe et fælles fagsprog i relation til RKV og en fælles forståelse af udfordringer i forbindelse med RKV såvel som indsigt i muligheder for at håndtere udfordringerne.

5.4 Redskaber

I den seneste undersøgelse (EVA 2014) pegede vi på, at det er vigtigt, at skolerne bruger hensigtsmæssige og konkret tilpassede redskaber i forbindelse med RKV til at måle elevernes kompetencer i forhold til den pågældende uddannelse. I undersøgelsen identificerede vi en række

forskellige redskaber og arbejdsværktøjer, som skolerne bruger til at vurdere elevernes kompetencer:

- Samtaler
- Dokumentation, herunder uddannelsesbeviser
- Logbøger og lignende til selvevaluering og/eller dokumentation
- Praktisk afprøvning
- Skriftlige tests
- Tjeklister med hensyn til faglige mål, herunder konkretisering af faglige mål
- Vurdering fra tidligere/nuværende arbejdsgiver med hensyn til elevens kompetencer.

I nærværende undersøgelse har vi taget afsæt i disse redskaber med hensyn til at give et bredere og kvantitativt baseret billede af, hvilke redskaber skolerne benytter i forbindelse med RKV, herunder hvor mange redskaber skolerne typisk gør brug af, samt hvor ofte de bruger dem, og hvor velegnede de finder dem.

5.4.1 Benyttede redskaber i skoleåret 2013/2014

Tabel 15 viser, hvilke redskaber der blev benyttet mindst én gang i forbindelse med RKV i skoleåret 2013/2014.

Tabel 15

Benyttede redskaber i forbindelse med RKV i skoleåret 2013/2014 (n = 109)

	Antal	Procent
Samtaler	109	100 %
Dokumentation, herunder uddannelsesbeviser	108	99 %
Tjeklister med hensyn til faglige mål, herunder konkretisering af faglige mål	65	60 %
Vurdering fra tidligere/nuværende arbejdsgiver med hensyn til elevens kompetencer	62	57 %
Praktisk afprøvning	52	48 %
Skriftlige tests	51	47 %
Logbøger og lignende til selvevaluering og/eller præsentation af ansøgeren	25	23 %
Andet	6	6 %
Total	478	439 %

Kilde: EVA's spørgeskemaundersøgelse.

Note: Respondenterne har haft mulighed for at sætte flere markeringer, hvorfor procenttallene summerer op til mere end 100 %.

Note: Der indgår kun respondenter, som har angivet, at de har lavet RKV i skoleåret 2013/2014.

Note: Den præcise spørgsmålsformulering fremgår af tabelrapportens tabel 98.

Som det ses af tabel 15, blev samtaler og dokumentation benyttet af alle i forbindelse med RKV i skoleåret 2013/2014: Hhv. 100 % og 99 % af respondenterne angiver, at de benyttede disse redskaber. Herefter var særligt tjeklister med hensyn til faglige mål, herunder konkretisering af faglige mål (60 %) og vurdering fra tidligere/nuværende arbejdsgiver (57 %) benyttede redskaber på skolerne, men også praktisk afprøvning (48 %) og skriftlige tests (47 %) blev benyttet af mange skoler.

Med hensyn til de respondenter, der har angivet, at de benyttede andre redskaber end de nævnte (6 %), nævner de her standardiserede skemaer og vejledninger, praktiske prøver/tests med hensyn til IT-programmer, udtalelser og diverse selvudviklede metoder og redskaber.

Tabel 15 viser også, at skolerne typisk benyttede flere forskellige redskaber i forbindelse med RKV – tabel 16 viser, hvor mange forskellige redskaber skolerne benyttede sig af.

Tabel 16
Antal benyttede redskaber i forbindelse med RKV i skoleåret 2013/2014

	Antal	Procent
2 redskaber	9	8 %
3 redskaber	15	14 %
4 redskaber	35	32 %
5 redskaber	37	34 %
6 redskaber	7	6 %
7 redskaber	6	6 %
Total	109	100 %

Kilde: EVA's spørgeskemaundersøgelse.

Note: Der indgår kun respondenter, som har angivet, at de har lavet RKV i skoleåret 2013/2014.

Som det fremgår af tabellen, gjorde de fleste skoler brug af fire (32 %) eller fem (34 %) forskellige redskaber i forbindelse med RKV i skoleåret 2013/2014. 14 % af respondenterne har angivet, at de benyttede tre forskellige redskaber, mens 8 % af respondenterne har angivet, at de benyttede to forskellige redskaber. 6 % af respondenterne har angivet, at de benyttede seks forskellige redskaber i forbindelse med RKV, mens 6 % af respondenterne har angivet, at de havde alle syv redskaber i brug i skoleåret 2013/2014.

Det tyder således på, at skolerne typisk har en "RKV-redskabskasse" med mindst fire forskellige redskaber (78 %), som de kan gøre brug af i forbindelse med RKV.

Selvom skolerne råder over flere forskellige redskaber, viste den tidligere undersøgelse (EVA 2014), at nogle af dem bliver anvendt oftere end andre, ligesom nogle redskaber er mere velegnede til at vurdere den enkelte elevs kompetencer end andre – det bekræftes af nærværende undersøgelse, som det også fremgår af tabel 17.

Tabel 17
Respondenters vurderinger af, hvor ofte de benyttede redskaber bliver brugt, og hvor velegnede de er (n = 109)

	Andel af respondenter, som vurderer, at de altid, næsten altid eller i de fleste tilfælde gør brug af det	Andel af respondenter, som vurderer, at redskabet altid, næsten altid eller i de fleste tilfælde er velegnet til RKV
Samtale (n = 109)	97 %	94 %
Dokumentation, herunder uddannelsesbeviser (n = 108)	99 %	93 %
Tjeklister med hensyn til faglige mål, herunder konkretisering af faglige mål (n = 65)	79 %	80 %
Vurdering fra tidligere/nuværende arbejdsgiver med hensyn til elevens kompetencer (n = 62)	71 %	76 %
Praktisk afprøvning (n = 52)	57 %	84 %
Skriftlige tests (n = 51)	44 %	58 %
Logbøger og lignende til selvevaluering og/eller præsentation af ansøgeren (n = 25)	64 %	71 %

Kilde: EVA's spørgeskemaundersøgelse.

Note: Der indgår kun respondenter, som har angivet, at de har lavet RKV i skoleåret 2013/2014.

Note: De præcise spørgsmålsformuleringer fremgår af tabelrapportens tabel 99-105.

Tabel 17 viser, at redskaberne samtale og dokumentation benyttes altid, næsten altid eller i de fleste tilfælde i forbindelse med RKV på næsten alle skoler, der benyttede de pågældende redskaber i skoleåret 2013/2014: Hhv. 97 og 99 % af respondenterne har angivet dette. Ligeledes er det også redskaber, som næsten alle skoler, der benyttede redskaberne, altid, næsten altid eller i de fleste tilfælde finder velegnede til at vurdere den enkelte elevs kompetencer med – det har hhv. 94 og 93 % af respondenterne angivet.

Redskaberne tjeklister med hensyn til faglige mål og vurdering fra tidligere/nuværende arbejdsgiver benyttes altid, næsten altid eller i de fleste tilfælde i forbindelse med RKV på størstedelen af de skoler, der benyttede redskabet i skoleåret 2013/2014: Hhv. 79 og 71 % af respondenterne har angivet dette. Det er også redskaber, som på størstedelen af skolerne, der benyttede redska-

berne, vurderes til altid, næsten altid eller i de fleste tilfælde at være velegnede til RKV – det har hhv. 80 og 76 % af respondenterne angivet.

Også logbøger og lignende benyttes altid, næsten altid eller i de fleste tilfælde i forbindelse med RKV på de fleste af de skoler, der benyttede redskabet i skoleåret 2013/2014: 64 % af respondenterne har angivet dette. 71 % af respondenterne har angivet, at dette redskab altid, næsten altid eller i de fleste tilfælde er velegnet til at vurdere den enkelte elevs kompetencer med.

De resterende to redskaber er praktisk afprøvning og skriftlige tests. For praktisk afprøvning gælder det, at 57 % af respondenterne angiver, at det altid, næsten altid eller i de fleste tilfælde benyttes i forbindelse med RKV på de skoler, som benyttede redskabet i skoleåret 2013/2014, og for skriftlige tests gælder det, at 44 % af respondenterne angiver, at det altid, næsten altid eller i de fleste tilfælde benyttes i forbindelse med RKV på de skoler, som benyttede redskabet i skoleåret 2013/2014. Det er værd at bemærke, at selvom disse redskaber ikke anvendes så ofte, så vurderes de alligevel til altid, næsten altid eller i de fleste tilfælde at være velegnede med hensyn til RKV på størstedelen af skolerne – det har hhv. 84 og 58 % af respondenterne angivet. Størst er forskellen på praktisk afprøvning med hensyn til forskellen i andelen af skoler, der bruger dem, i forhold til andelen af skoler, der vurderer dem til at være velegnede. Det kan pege på et potentiale for i højere grad at bruge redskaberne.

Datamaterialet giver ikke grundlag for at forklare, hvornår og hvorfor de bruger de enkelte redskaber, men det, vi pegede på i den seneste undersøgelse (EVA 2014), var, at skolerne som regel benytter og kombinerer de redskaber, der er nødvendige for at få et dækkende billede af den pågældende elev, som skal realkompetencevurderes. Nærværende undersøgelse kan dog give supplerende viden om et par af redskaberne, nemlig samtalen og praktisk afprøvning.

Følgende tabel 18 viser, hvordan de skoler, der har anvendt samtalen som redskab i skoleåret 2013/2014, benytter samtalen som en del af RKV'en (samtalen kan i højere eller mindre grad inkludere dokumentation).

Tabel 18**Hvordan samtalen benyttes som en del af RKV på skoler, som har anvendt samtalen som redskab i skoleåret 2013/2014**

	Antal	Procent
Samtalen er normalt der og kun der, hvor RKV foregår	52	48 %
Samtalen følges normalt op med både praktisk afprøvning og skriftlige tests samt evt. andre prøveformer	28	26 %
Samtalen følges normalt op med en eller flere skriftlige tests som led i RKV	14	13 %
Samtalen følges normalt op af en eller flere praktiske afprøvnings som led i RKV	14	13 %
Total	108	100 %

Kilde: EVA's spørgeskemaundersøgelse.

Note: Der indgår kun respondenter, som har angivet, at de har lavet RKV i skoleåret 2013/2014.

Note: Den præcise spørgsmålsformulering fremgår af tabelrapportens tabel 113.

Som det ses af tabel 18, foretages realkompetencevurderingen udelukkende på baggrund af samtalen (og i højere eller mindre grad dokumentation) på næsten halvdelen af skolerne (48 %), mens man på den anden halvdel af skolerne normalt følger samtalen op med praktisk afprøvning og/eller skriftlige tests samt evt. andre prøveformer.

Den seneste undersøgelse (EVA 2014) viste, at samtalen (alene eller med afsæt i dokumentation) ofte anvendes, fordi den har den styrke, at den giver et godt indblik i elevens baggrund og erfaringsgrundlag, da eleven har mulighed for at italesætte erhvervet praktisk erfaring og kompetence (og evt. udfolde dette i forhold til dokumentationen) og reflektere over det i forhold til den pågældende uddannelses kompetencemål, ligesom fx faglæreren eller vejlederen har mulighed for at få spurgt ind til særlige forhold, der fremgår af dokumentationen. Ligeledes viste undersøgelsen, at det kan være en styrke ved samtalen, at den kræver færre ressourcer end andre redskaber.

Undersøgelsen viste også, at samtalen i sig selv kan have visse begrænsninger, fordi den fordrer, at eleven kan italesætte erhvervede kompetencer og reflektere over, hvordan de kan anvendes i en bestemt kontekst. Praktisk afprøvning kan her være et vigtigt supplerende redskab, fordi det giver eleven mulighed for at demonstrere – og ikke blot italesætte – vedkommendes kompetencer og færdigheder i praksislignende omgivelser. Som det ses af tabel 18, har 39 % af respondenterne angivet, at de kombinerer netop samtalen og praktisk afprøvning (eller flere redskaber).

I nærværende undersøgelse har vi derfor spurgt nærmere ind til, hvordan skolerne, som har benyttet praktisk afprøvning som redskab i skoleåret 2013/2014 (hvilket ca. halvdelen af responden-

terne har angivet, at de har, jf. tabel 15), bruger dette redskab som en del af RKV. Undersøgelsen viser, at skolerne typisk benytter en individuel prøveform, hvor eleven stilles en opgave, som skal løses (75 %), og hvor der foregår en samtale mellem eleven og faglæreren/vejlederen, mens den praktiske afprøvning finder sted (88 %). Undersøgelsen viser også, at den praktiske afprøvning på størstedelen af skolerne altid følges op med en samtale, hvor eleven og faglæreren/vejlederen bl.a. drøfter resultaterne af den praktiske afprøvning (88 %), og at udbyttet af den praktiske afprøvning typisk bedømmes af faglæreren/vejlederen ud fra en samlet helhedsvurdering af elevens kompetencer (79 %) ¹¹.

Det tyder således på, at de skoler, som benytter praktisk afprøvning, har en ensartet måde at bruge praktisk afprøvning som redskab på.

5.4.2 Benyttede redskaber inden for fire uddannelsesområder

Den seneste undersøgelse (EVA 2014) viste også, at redskaberne bliver anvendt i forskellig grad på de forskellige uddannelser. Med denne undersøgelse er det muligt at identificere mønstre, der tegner sig i brugen af redskaber inden for og på tværs af fire uddannelsesområder.

Tabel 19 nedenfor viser, hvilke redskaber der blev benyttet i forbindelse med RKV i skoleåret 2013/2014, fordelt på fire uddannelsesområder.

¹¹ De præcise spørgsmålsformuleringer fremgår af tabelrapportens tabel 114-117.

Tabel 19
Fordelingen af benyttede redskaber, fordelt på fire uddannelsesområder

	Omsorg, sundhed og pædagogik (n = 27)	Kontor, handel og forretningsservice (n = 24)	Fødevarer, jordbrug og oplevelser (n = 20)	Teknologi, byggeri og transport (n = 38)
Samtaler	100 %	100 %	100 %	100 %
Dokumentation, herunder ud- dannelsesbeviser	96 %	100 %	100 %	100 %
Logbøger og lignende til selv- evaluering og/eller præsentati- on af ansøgeren	15 %	25 %	5 %	37 %
Praktisk afprøvning	37 %	17 %	45 %	76 %
Skriftlige tests	44 %	67 %	25 %	47 %
Tjeklister med hensyn til faglige mål, herunder konkretiseringer af faglige mål	52 %	79 %	40 %	63 %
Vurdering fra tidligere eller nu- værende arbejdsgiver	67 %	83 %	50 %	37 %
Andet	7 %	8 %	5 %	3 %

Kilde: EVA's spørgeskemaundersøgelse.

Note: Respondenterne har haft mulighed for at sætte flere markeringer, hvorfor procenttallene summerer op til mere end 100 %.

Note: Der indgår kun respondenter, som har angivet, at de har lavet RKV i skoleåret 2013/2014.

Det ses – ikke overraskende – af tabel 19, at (næsten) alle skoler, der repræsenterer en uddannelse inden for fire uddannelsesområder, benyttede redskaberne samtale og dokumentation i skoleåret 2013/2014, jf. tabel 15. Ser man derudover på de tre næstmest benyttede redskaber inden for hvert uddannelsesområde, viser der sig følgende billede:

- Inden for uddannelsesområdet Omsorg, sundhed og pædagogik benyttede de fleste skoler – i tillæg til redskaberne samtale og dokumentation – vurderinger fra tidligere/nuværende arbejdsgiver (67 %), og omkring halvdelen af skolerne tjeklister (52 %) og skriftlige tests (44 %).
- Inden for uddannelsesområdet Kontor, handel og forretningsservice benyttede næsten alle skoler – udover samtale og dokumentation – vurderinger fra tidligere/nuværende arbejdsgiver (83 %) og tjeklister (79 %) i forbindelse med RKV, men også skriftlige tests (67 %) blev benyttet af de fleste skoler i skoleåret 2013/2014.

- Ser man på uddannelsesområdet Fødevarer, jordbrug og oplevelser, viser tabellen, at udover samtale og dokumentation benyttede halvdelen eller næsten halvdelen af skolerne hhv. vurderinger fra tidligere/nuværende arbejdsgiver (50 %), praktisk afprøvning (45 %) og tjeklister (40 %) i forbindelse med RKV i skoleåret 2013/2014.
- Inden for uddannelsesområdet Teknologi, byggeri og transport benyttede de fleste skoler – udover samtale og dokumentation – praktisk afprøvning (76 %) og tjeklister (63 %). Derudover benyttede omkring halvdelen af skolerne skriftlige test (47 %).

Tager man udgangspunkt i de enkelte redskaber, ses det også af tabel 19, at samtaler og dokumentation som nævnt benyttes inden for alle fire uddannelsesområder, men at der for de resterende redskaber tegner sig et billede af, at brugen af disse redskaber varierer inden for fire uddannelsesområder:

- Logbøger og lignende bruges især inden for området Teknologi, byggeri og transport (37 %), men også inden for Kontor, handel og forretningsservice (25 %) – og i langt mindre grad inden for området Fødevarer, jordbrug og oplevelser (5 %).
- Praktisk afprøvning er ligeledes mest udbredt inden for området Teknologi, byggeri og transport (76 %) – særligt i modsætning til området Kontor, handel og forretningsservice, der er det område, hvor færrest benytter praktisk afprøvning som redskab (17 %).
- Skriftlige tests benytter de klart mest inden for området Kontor, handel og forretningsservice (67 %) og mindst inden for området Fødevarer, jordbrug og oplevelser (25 %).
- Tjeklister bruger de også mest inden for området Kontor, handel og forretningsservice (79 %), men også inden for området Teknologi, byggeri og transport benytter de fleste skoler dette redskab (63 %).
- Endelig er der vurderinger fra tidligere/nuværende arbejdsgiver, som ligeledes bruges mest inden for området Kontor, handel og forretningsservice (83 %), ligesom også størstedelen af skolerne inden for området Omsorg, sundhed og pædagogik bruger det (67 %).

Redskaberne bruges således i højere grad inden for nogle områder end andre, og det kan der være forskellige forklaringer på. En del af forklaringen er formentlig, at fire uddannelsesområder og de tilhørende uddannelser relaterer sig til forskellige faglige felter og kompetencer, som de på uddannelserne skal vurdere de enkelte elever i forhold til. Nogle redskaber vil derfor være mere velegnede end andre med hensyn til at få et retvisende billede af elevens kompetencer i forhold til den pågældende uddannelse.

En forklaring kan også være, at der inden for nogle områder er udviklet hensigtsmæssige redskaber til RKV med hensyn til bestemte uddannelser – eksempler på dette er fx standardiserede opgaver eller prøver til brug ved praktisk afprøvning, der kan være udviklet af en skole eller et fagligt udvalg i forhold til en pågældende uddannelses kompetencemål, eller logbøger og lignende til selvevaluering og/eller dokumentation, som ligeledes kan være udviklet af skoler og faglige ud-

valg. Et eksempel på dette er en logbog udviklet af det faglige udvalg Transporterhvervets Uddannelser (TUR) (EVA 2014).

Det billede, som her tegner sig af de benyttede redskaber inden for fire uddannelsesområder, giver derfor grundlag for at antage, at der er potentiale for, at de på skolerne og i de faglige udvalg med hensyn til de respektive uddannelser kan finde inspiration hos og videndele med dem, som har mere erfaring med et givent redskab. Det gælder fx området Kontor, handel og forretningservice med hensyn til tjeklister og vurderinger fra tidligere/nuværende arbejdsgiver og området Teknologi, byggeri og transport med hensyn til praktisk afprøvning samt logbøger og lignende.

5.5 Afkortning

Resultaterne med hensyn til den afkortning, der fandt sted som følge af de realkompetencer, som de enkelte elever fik anerkendt i skoleåret 2013/2014, vil i det følgende blive belyst – først andelen af personer, som fik tildelt en eller anden form for afkortning, og dernæst hvilke uddannelsesdele der blev afkortet.

Respondenterne, der har angivet, at de har lavet RKV i skoleåret 2013/2014, er blevet bedt om at angive, hvor mange personer på 25 år og derover, der fik tildelt en eller anden form for afkortning som følge af RKV i skoleåret 2013/2014¹². Respondenternes besvarelser fordeler sig således:

- 9 % af respondenterne vurderer, at ingen personer på 25 år og derover fik tildelt en eller anden form for afkortning som følge af RKV.
- 43 % af respondenterne vurderer, at mindst en person men højst en fjerdedel af personerne på 25 år og derover fik tildelt en eller anden form for afkortning som følge af RKV.
- 21 % af respondenterne vurderer, at mere end hver fjerde person men højst halvdelen af personerne på 25 år og derover fik tildelt en eller anden form for afkortning som følge af RKV.
- 4 % af respondenterne vurderer, at mere end halvdelen men højst tre ud af fire af personerne på 25 år og derover fik tildelt en eller anden form for afkortning som følge af RKV.
- 23 % af respondenterne vurderer, at mere end tre ud af fire af personerne på 25 år og derover fik tildelt en eller anden form for afkortning som følge af RKV.

Som det ses af respondenternes besvarelser, er det – i lighed med andelen af personer, der ansøgte om en RKV (jf. afsnit 5.1) – et meget differentieret billede af andelen af personer på 25 år og derover, der fik tildelt en eller anden form for afkortning som følge af RKV i skoleåret 2013/2014.

¹² Den præcise spørgsmålsformulering fremgår af tabelrapportens tabel 120.

Sammenligner man med respondenternes skøn over andelen af personer, der ansøger om RKV (jf. afsnit 5.1), tegner der sig et billede af, at personer på 25 år og derover, som ansøger om RKV, også typisk får tildelt en eller anden form for afkortning som følge af en RKV. Dette kan pege på, at de elever, der får lavet en RKV, kommer med erfaringer, som kan give afkortning af den pågældende uddannelse, hvilket understreger, at RKV er relevant at lave for personer på 25 år og derover. Omvendt kan dette resultat også være et udtryk for, at de på uddannelserne laver RKV for personer, som på baggrund af en indledende screeningsamtale er blevet vurderet til at have en vis erfaring, der kan give anledning til afkortning af uddannelsen. Nærværende undersøgelse kan ikke afgøre, om det er det første eller sidste, der gør sig gældende.

5.5.1 Afkortning af de forskellige uddannelsesdele

Resultaterne af den seneste undersøgelse (EVA 2014) viste med hensyn til afkortning, at det først og fremmest er i forbindelse med grundforløbet og praktikdelen, at der sker afkortning som følge af RKV. Nærværende undersøgelse tegner samme billede, om end denne undersøgelse også viser, at der forekommer afkortning af hovedforløbets skoledel på en betydelig del af skolerne; det viser tabel 20.

Tabel 20

Uddannelsesdele, som blev afkortet i skoleåret 2013/2014 på baggrund af RKV på uddannelsen (n = 105)

	Antal	Procent
Grundforløb	79	75 %
Praktik på hovedforløb	69	66 %
Skoledel på hovedforløb	62	59 %
Total	210	200 %

Kilde: EVA's spørgeskemaundersøgelse.

Note: Blot en forekomst af afkortning blandt personer på 25 år og derover i skoleåret 2013/2014 er grundlag for en respondents markering.

Note: Respondenterne har haft mulighed for at sætte flere markeringer, hvorfor procenttallene summerer op til mere end 100 %.

Note: Der indgår kun respondenter, som har angivet, at de har lavet RKV i skoleåret 2013/2014.

Note: Den præcise spørgsmålsformulering fremgår af tabelrapportens tabel 118.

Som det fremgår af tabel 20, var det især grundforløbet og praktikdelen på hovedforløbet, der blev afkortet på baggrund af RKV i skoleåret 2013/2014: Hhv. 75 og 66 % af respondenterne angiver, at disse uddannelsesdele blev afkortet. 59 % af respondenterne angiver dog, at skoledelen på hovedforløbet blev afkortet, hvilket peger på, at det på forholdsvis mange skoler fore-

kommer, at skoledelen på hovedforløbet bliver afkortet i højere eller mindre grad på baggrund af RKV – dette billede er helt forskelligt fra det billede, der tegner sig af, hvilke uddannelsesdele som blev afkortet på baggrund af de mest benyttede standardmeritter i skoleåret 2013/2014 (jf. afsnit 3.3).

Med hensyn til afkortning af skoledelen på hovedforløbet – og desuden også afkortning af de to andre uddannelsesdele – er det med denne undersøgelse ikke muligt at belyse omfanget af de afkortninger, skolerne foretager på baggrund af RKV. På trods af dette forbehold kan det tyde på, at det på baggrund af RKV i sammenligning med standardmerit er nemmere at afkorte skoledelen på hovedforløbet.

Afkortning inden for fire uddannelsesområder

Et interessant billede tegner sig også, hvis man kigger nærmere på, hvordan respondenternes markeringer i tabel 20 om afkortning af de forskellige uddannelsesdele fordeler sig på fire uddannelsesområder. Det viser tabel 21.

Tabel 21

Fordelingen af uddannelsesdele, der blev afkortet på baggrund af RKV i skoleåret 2013/2014, på fire uddannelsesområder

	Grundforløb	Skoledel på Hovedforløb	Praktik på hovedforløb
Omsorg, sundhed og pædagogik (n = 27)	41 %	74 %	89 %
Kontor, handel og forretningsservice (n = 23)	96 %	48 %	61 %
Fødevarer, jordbrug og oplevelser (n = 18)	72 %	56 %	61 %
Teknologi, byggeri og transport (n = 37)	89 %	57 %	54 %

Kilde: EVA's spørgeskemaundersøgelse.

Note: Der indgår kun respondenter, som har angivet, at de har lavet RKV i skoleåret 2013/2014.

Tabellen viser, at de to uddannelsesområder Omsorg, sundhed og pædagogik og Teknologi, byggeri og transport på hver sin måde afviger væsentligt fra det billede, der blev tegnet i den foregående tabel, hvor det først og fremmest er på grundforløbet og dernæst praktikdelen på hovedforløbet og skoledelen på hovedforløbet, at afkortninger forekommer.

Ser man på området Omsorg, sundhed og pædagogik, blev især praktikdelen på hovedforløbet afkortet i skoleåret 2013/2014, det har 89 % af respondenterne angivet, men også skoledelen på hovedforløbet, hvilket 74 % af respondenterne har angivet. 41 % af respondenterne har angivet, at grundforløbet blev afkortet. Der forekommer således på væsentlig flere skoler afkortning af

både skoledelen og praktikdelen på hovedforløbet end inden for de andre tre områder, til trods for at der også her i betydelig grad forekommer afkortninger af disse uddannelsesdele. Til gengæld er der væsentligt færre skoler – sammenlignet med de andre tre områder – der har afkortet grundforløbet på baggrund af RKV.

Inden for området Teknologi, byggeri og transport blev især grundforløbet afkortet i skoleåret 2013/2014, det angiver 89 % af respondenterne. Derefter kommer skoledelen på hovedforløbet, hvilket 57 % af respondenterne har angivet, og praktikdelen på hovedforløbet, som 54 % af respondenterne har angivet blev afkortet. Her er det værd at bemærke, at flere skoler har afkortet skoledelen frem for praktikdelen på hovedforløbet, som er den uddannelsesdel, hvor færrest skoler har afkortet – også sammenlignet med de andre tre områder.

Det billede, som her tegner sig, er, at der på flest skoler inden for Omsorg, sundhed og pædagogik, men også Teknologi, byggeri og transport samt Fødevarer, jordbrug og oplevelser forekommer afkortninger af skoledelen på hovedforløbet. Dette kunne give anledning til at overveje, om uddannelser inden for de andre områder – særligt Kontor, handel og forretningsservice – kunne finde inspiration inden for området Omsorg, sundhed og pædagogik til, hvordan man i højere grad kan give afkortning af skoledelen på hovedforløbet på baggrund af RKV – noget, som vi i den seneste undersøgelse (EVA 2014) pegede på, ikke forekommer på nogen uddannelser af både didaktiske, praktisk-organisatoriske og sociale årsager. På andre uddannelser, nemlig dem, som i deres tradition og historie er tættere knyttet til AMU (fx personbefordring, vejgodstransport og træfagenes byggeuddannelse), blev der dog i højere grad givet afkortning af alle dele af uddannelserne – også skoledelen på hovedforløbet.

6 Tværgående og fremadrettede perspektiver på merit og RKV

Dette kapitel giver nogle tværgående og fremadrettede perspektiver på skolernes brug af og arbejde med standardmerit, meritpraksis og RKV.

Kapitlet vil sammenfatte nogle af hovedresultaterne fra de tre foregående kapitler og fremlægge nye tal, som belyser skolernes vurderinger af arbejdet med merit og RKV i et mere fremadrettet perspektiv.

6.1 Et samlet statusblik på brugen af standardmerit, meritpraksis og RKV

Nærværende undersøgelse giver et aktuelt billede af, hvor mange personer på 25 år og derover som får afkortet uddannelsen på de uddannelser med størst voksenuddannelsesaktivitet. Respondenterne er blevet bedt om at vurdere, hvor mange personer på 25 år og derover som fik merit – dvs. afkortet uddannelsen – i skoleåret 2013/2014 på baggrund af enten standardmerit, meritpraksis eller RKV¹³. Respondenternes besvarelser fordeler sig således:

- 12 % af respondenterne vurderer, at ingen personer på 25 år og derover fik merit.
- 17 % af respondenterne vurderer, at mindst en person men højst hver fjerde af personerne på 25 år og derover fik merit.
- 32 % af respondenterne vurderer, at mere end hver fjerde men højst halvdelen af personerne på 25 år og derover fik merit.
- 15 % af respondenterne vurderer, at mere end halvdelen men højst tre ud af fire af personerne på 25 år og derover fik merit.
- 24 % af respondenterne, som vurderer, at mere end tre ud af fire af personerne på 25 år og derover fik merit.

¹³ Det har været muligt at angive et skøn, hvis respondenterne ikke har kendt til den præcise andel. Den præcise spørgsmålsformulering fremgår af tabelrapportens tabel 79.

Respondenternes besvarelser viser, at der er store forskelle uddannelserne og skolerne imellem med hensyn til, hvor mange voksne der i dag får afkortet deres uddannelse.

6.2 Skolernes vurdering af potentialer for mere standardiserede meritter

Potentialerne i at benytte standardiserede meritter, i endnu højere grad end skolerne gør i dag, har vi spurgt ind til blandt alle respondenter – både dem, som repræsenterer uddannelser, der i dag har standardmeritter og/eller meritpraksisser, og dem, som ikke har¹⁴. Undersøgelsen viser, at 35 % af respondenterne vurderer, at de på den pågældende uddannelse med fordel kunne benytte standardiserede meritter mere, end de gør i dag, mens 45 % af respondenterne vurderer, at de ikke kunne. 20 % af respondenterne svarer "ved ikke".

Undersøgelsen peger således på – hvis man ser på uddannelserne samlet set – at respondenterne fordeler sig i to store grupper, om end der er en lidt større andel af respondenterne, som vurderer, at de på uddannelsen, som de repræsenterer, ikke kunne bruge standardiserede meritter i højere grad, end de gør i dag. Der tegner sig et interessant billede, hvis man fordeler besvarelserne på fire uddannelsesområder. Tabel 22 viser denne fordeling.

Tabel 22

Respondenter fordelt på deres vurderinger af, om de på deres uddannelse med fordel kunne benytte standardiserede meritter mere, end de gør i dag (n = 128)

	Ja	Nej	Ved ikke	Total
Omsorg, sundhed og pædagogik (n = 30)	50 %	33 %	17 %	100 %
Kontor, handel og forretning (n = 28)	46 %	36 %	18 %	100 %
Fødevarer, jordbrug og oplevelser (n = 26)	8 %	65 %	27 %	100 %
Teknologi, byggeri og transport (n = 44)	34 %	48 %	18 %	100 %
Total	35 %	45 %	20 %	100 %

Kilde: EVA's spørgeskemaundersøgelse.

Som det ses af tabellen, er det i særlig grad inden for områderne Omsorg, sundhed og pædagogik og Kontor, handel og forretning, de vurderer, at de med fordel kunne benytte standardiserede meritter mere, end de gør i dag: Hhv. 50 og 46 % af respondenterne har angivet dette. Dette er interessant, set i lyset af at to af de tre uddannelser inden for Omsorg, sundhed og pædagogik (social- og sundhedsuddannelsen og den pædagogiske assistentuddannelse) og begge uddannel-

¹⁴ Den præcise spørgsmålsformulering fremgår af tabelrapportens tabel 91.

ser inden for Kontor, handel og forretning allerede har standardmeritter og i høj eller nogen grad anvender mange af dem, de har (jf. afsnit 3.1.1 og 3.1.2).

Omvendt er det i særlig grad inden for området Fødevarer, jordbrug og oplevelser, de vurderer, at de ikke kunne benytte standardiserede meritter i højere grad, end de gør i dag – det har 65 % af respondenterne angivet. Området repræsenterer én uddannelse, som ikke har standardmeritter, og tre uddannelser, der kun anvender højst halvdelen af de standardmeritter, de har, i høj eller nogen grad (jf. afsnit 3.1.3).

Endelig er der Teknologi, byggeri og transport. For dette område gælder det, at 48 % af respondenterne har angivet, at de ikke kunne benytte standardiserede meritter i højere grad, end de gør i dag, mens 34 % af respondenterne har angivet, at de med fordel kunne. Dette område repræsenterer otte uddannelser, hvoraf tre af dem har standardmeritter, og blandt disse tre uddannelser er der stor variation i brugen af standardmeritter (jf. afsnit 3.1.4).

Tabel 22 viser samlet indenfor alle fire områder, at det er mellem én ud af tre og to ud af tre, der vurderer, at de på uddannelserne hhv. ikke benytter eller ikke vil kunne benytte standardiserede meritter mere, end de gør i dag. Med hensyn til, hvorfor respondenterne vurderer dette, er det de samme to argumenter, som går igen hos flest af respondenterne: Hhv. 58 og 81 % af respondenterne vurderer, at de ikke benytter eller ikke vil kunne benytte standardiserede meritter mere, end de gør i dag, fordi de foretrækker at lave individuelle vurderinger af elevernes kompetencer (RKV), mens hhv. 31 og 26 % af respondenterne vurderer, at de ikke benytter eller ikke vil kunne benytte standardiserede meritter mere, end de gør i dag, fordi de vurderer, at eleverne normalt har bedre af at følge ikkeafkortede undervisningsforløb.

6.3 Skolernes vurdering af potentialer for mere RKV

Af forrige kapitel fremgik det, at det tyder på, at der er store forskelle uddannelserne og skolerne imellem med hensyn til udbredelsen af RKV, og at der derfor vil være uddannelser og skoler, som skal lave RKV for alle personer på 25 år og derover på baggrund af et begrænset erfaringsgrundlag. Der forestår derfor disse skoler et arbejde med at vænne sig til en helt ny praksis, når der skal laves RKV for alle personer på 25 år og derover fra august 2015.

Tabel 23 nedenfor viser respondenternes vurderinger af, hvorvidt de på skolen er klædt på til at lave RKV for personer på 25 år og derover med hensyn til den uddannelse, de repræsenterer.

Tabel 23

Respondenter fordelt på deres vurderinger af, om deres skole samlet set (kompetencemæssigt, organisatorisk m.m.) er godt klædt på til at lave RKV for personer på 25 år og derover

	Antal	Procent
I høj grad enig	74	57 %
I nogen grad enig	43	33 %
I mindre grad enig	9	7 %
Slet ikke enig	3	2 %
Total	129	100 %

Kilde: EVA's spørgeskemaundersøgelse.

Note: Den præcise spørgsmålsformulering fremgår af tabelrapportens tabel 95.

Som det fremgår af tabel 23, er 90 % af respondenterne i høj grad eller nogen grad enige i, at de på deres skole samlet set (kompetencemæssigt, organisatorisk m.m.) er godt klædt på til at lave RKV for personer på 25 år og derover, der ønsker at tage en erhvervsuddannelse.

Det tyder således på, at de på næsten alle skolerne – til trods for det varierende erfaringsgrundlag – samlet set føler sig rustet til den kommende opgave, men som de følgende tabeller viser, betyder det ikke, at skolerne ikke oplever et behov for at styrke kvaliteten af deres arbejde med RKV.

Den seneste undersøgelse (EVA 2014) viste, at de på nogle skoler og uddannelser har forholdsvis stor erfaring med at organisere og gennemføre RKV – på baggrund heraf har vi i nærværende undersøgelse spurgt nærmere ind til, hvorvidt skolerne oplever et behov for at styrke kvaliteten af deres arbejde med RKV gennem inspiration udefra, fx i form af inspirationsmaterialer¹⁵. Undersøgelsen viser, at størstedelen af skolerne i høj eller nogen grad oplever et behov for at styrke kvaliteten af deres arbejde med RKV gennem inspiration udefra. Det har 73 % af respondenterne angivet. Undersøgelsen viser også, at dette behov varierer blandt fire uddannelsesområder – det viser tabel 24.

¹⁵ Den præcise spørgsmålsformulering fremgår af tabelrapportens tabel 127

Tabel 24

Respondenter fordelt på, hvorvidt de oplever et behov for at styrke kvaliteten af deres arbejde med RKV gennem inspiration udefra, herunder i form af inspirationsmaterialer i forhold til fire uddannelsesområder

	Omsorg, sundhed og pædagogik (n = 27)	Kontor, handel og forretningservice (n = 24)	Fødevarer, jordbrug og oplevelser (n = 20)	Teknologi, byggeri og transport (n = 37)
I høj grad	30 %	21 %	15 %	13 %
I nogen grad	63 %	50 %	40 %	58 %
I mindre grad	7 %	29 %	45 %	24 %
Slet ikke	0 %	0 %	0 %	5 %
Total	100 %	100 %	100 %	100 %

Kilde: EVA's spørgeskemaundersøgelse.

Note: Vi formidler variationen mellem områderne, da der er signifikant forskel i besvarelserne.

Tabel 24 viser, at det særligt er inden for området Omsorg, sundhed og pædagogik, at de i høj eller nogen grad oplever et behov for at styrke kvaliteten af deres arbejde med RKV gennem inspiration udefra: 93 % af respondenterne har angivet dette. Derimod opleves behovet mindre inden for især Fødevarer, jordbrug og oplevelser – her har 55 % af respondenterne angivet, at de i høj eller nogen grad har behov for inspiration udefra.

Med hensyn til at inspirere skolerne er det oplagt at se på den rolle, de faglige udvalg kan spille i den sammenhæng. Den seneste undersøgelse (EVA 2014) viste, at nogle af de faglige udvalg allerede bidrager aktivt til at understøtte arbejdet med RKV på skolerne. I forlængelse heraf har vi derfor spurgt ind til skolernes vurdering af, hvorvidt de faglige udvalg kan bidrage til at styrke kvaliteten af arbejdet med RKV. Det fremgår af tabel 25.

Tabel 25**Respondenter fordelt på, hvorvidt de vurderer, at inputs fra det faglige udvalg kan bidrage til at styrke kvaliteten af arbejdet med RKV.**

	Antal	Procent
I høj grad	31	29 %
I nogen grad	49	45 %
I mindre grad	21	19 %
Slet ikke	4	4 %
Ved ikke	3	3 %
Total	108	100 %

Kilde: EVA's spørgeskemaundersøgelse.

Note: Den præcise spørgsmålsformulering fremgår af tabelrapportens tabel 128.

Som det fremgår af tabel 25, oplever de på størstedelen af skolerne, at inputs fra det faglige udvalg i høj eller nogen grad kan bidrage til at styrke kvaliteten af deres arbejde med RKV – det har 74 % af respondenterne angivet. Dette resultat kan give anledning til, at de på skolerne og i de faglige udvalg i forhold til de pågældende uddannelser kigger nærmere på, hvilke indspark der er relevante at komme med fra de faglige udvalg. I den forbindelse er det oplagt at udveksle erfaringer mellem de faglige udvalg, hvoraf nogle allerede i dag gør en stor indsats, fx med udvikling af hensigtsmæssige redskaber i forbindelse med RKV.

6.4 Potentialet i RKV – set fra skolerne

Fra august 2015 skal personer på 25 år og derover, der ønsker at tage en erhvervsuddannelse for voksne (euv), starte på et af tre standardiserede euv-forløb, alt efter hvor meget erhvervs erfaring og hvilken uddannelsesbaggrund den pågældende person har. Hertil kommer, at der er en forventning om, at skolerne i højere grad end før reformen vil skulle tildele standardmerit og lave RKV for alle personer på 25 år og derover, der ønsker at tage en euv, og på den baggrund give afkorting, der modsvarer de erfaringer og kompetencer, personen kommer med.

Tabel 26 belyser, hvorvidt skolerne vurderer, at den nye EUD-reform vil gøre det mere attraktivt for voksne at gå i gang med en erhvervsuddannelse, når det bliver obligatorisk at lave RKV for voksne.

Tabel 26

Respondenter fordelt på, hvorvidt de er enige i den følgende vurdering: Når det bliver obligatorisk at lave RKV for personer på 25 år og derover som følge af den nye eud-reform, vil det blive mere attraktivt for voksne at gå i gang med en erhvervsuddannelse (n = 129)

	Antal	Procent
I høj grad enig	11	9 %
I nogen grad enig	70	54 %
I mindre grad enig	32	25 %
Slet ikke enig	16	12 %
Total	129	100 %

Kilde: EVA's spørgeskemaundersøgelse.

Note: Den præcise spørgsmålsformulering fremgår af tabelrapportens tabel 94.

Som det fremgår af tabellen, er størstedelen af respondenterne i høj grad eller nogen grad enige i, at det bliver mere attraktivt for voksne at gå i gang med den uddannelse, de repræsenterer, når det bliver obligatorisk at lave RKV for alle personer på 25 og derover: 63 % af respondenterne har angivet dette. Det er dog værd at bemærke, at 54 % af respondenterne placerer sig i kategorien 'i nogen grad', og at 37 % af respondenterne har angivet, at de i mindre grad eller slet ikke er enige i denne vurdering.

Der tegner sig således et billede af, at der er en beskedent optimisme på skolerne, om end besvarelserne også indikerer, at der er delte meninger om, hvorvidt det bliver mere attraktivt for voksne at gå i gang med en erhvervsuddannelse som følge af den nye eud-reform, hvor det kan forventes, at flere voksne vil få afkortet uddannelsen. En spørgeskemaundersøgelse som denne kan ikke give svar på, hvorfor skolerne er så delte i spørgsmålet, men resultatet peger på, at der er behov for en grundig dialog med og blandt skolerne om perspektiver i euv.

6.5 Sammenfatning

Samlet set har undersøgelsen uddybet den forståelse, som var resultatet af den forrige *kvalitativt* baserede undersøgelse, som EVA lavede for Undervisningsministeriet (EVA 2014), ved at tegne et *kvantitativt* baseret billede af skolernes praksis og vurderinger af praksis og perspektiver i forbindelse med standardmerit, meritpraksis og RKV på skolerne.

Undersøgelsen dokumenterer, at der er væsentlige forskelle skoler og uddannelser imellem med hensyn til brugen af både standardmerit, meritpraksis og RKV. Dette indikerer, at skoler og faglige udvalg kan lære af hinanden igennem videndeling og erfaringsudveksling.

Eksempelvis er det med hensyn til de former for meritpraksis, der finder sted på skolerne, en oplagt mulighed, at de faglige udvalg i højere grad går i dialog med skolerne om, hvorvidt disse former for meritpraksis med fordel kunne formuleres som standardmeritter, herunder om disse i højere grad skal kunne give afkortning af skoledelen på hovedforløbet.

Ligeledes peger undersøgelsen på, at der er potentiale for, at gode erfaringer med organiseringen og gennemførelsen af RKV kan deles på tværs af skoler og uddannelser. Også her kan de faglige udvalg spille en konstruktiv rolle, fx med hensyn til at understøtte udviklingen af velegnede redskaber tilpasset de faglige mål, der skal vurderes i forhold til.

Samlet set er der grund til at tro, at videndeling og erfaringsudveksling på tværs af skoler og faglige udvalg med fokus på forskelle og ligheder uddannelserne imellem kan bidrage til en succesfuld implementering af euv.

Appendiks A

Metodeappendiks

Til EVA's undersøgelse *Merit og realkompetencevurdering på erhvervsuddannelserne* er der anvendt en spørgeskemaundersøgelse som den primære datakilde. Dette metodeappendiks vil redegøre for, hvordan denne spørgeskemaundersøgelse er gennemført.

Indeværende kvantitative undersøgelse bygger videre på en kvalitativ undersøgelse, EVA lavede for Undervisningsministeriet i sommeren 2014¹⁶, hvorved den tidligere kvalitative undersøgelse kan ses som en slags forundersøgelse. Indeværende undersøgelse har haft fokus på såkaldte voksne elever, hvilket vil sige elever på 25 år eller mere.

Spørgeskemaundersøgelse blandt udvalgte erhvervsuddannelser

Formålet med spørgeskemaundersøgelsen var at få et kvantitativt billede af den meritpraksis, som findes på erhvervsuddannelserne. Med hensyn til både bekendtgørelsesfastlagt standardmerit, øvrig standardiseret merit (meritpraksis) samt realkompetencevurdering (RKV) på de enkelte skoler. Undersøgelsen bygger på en stikprøve blandt udvalgte uddannelser på udvalgte skoler.

Stikprøveudvælgelse af erhvervsuddannelser og skoler

Stikprøven til indeværende undersøgelse er udtrukket på baggrund af en række forskellige kriterier og er således ikke en tilfældigt udtrukket stikprøve blandt samtlige uddannelser og skoler. Da undersøgelsen har haft fokus på voksne elever, var det første udvælgelseskriterium, at de enkelte uddannelser skulle have et tilstrækkeligt stort optag af voksne elever. Herefter var det et kriterium, at den enkelte uddannelse skulle have mere end 60 årselever, idet EVA gerne ville afdække så stor en andel af meritpraksissen som muligt, hvorfor de uddannelser med flest personer på 25 år og derover indenfor hvert uddannelsesområde er udvalgt. Til sidst indførte projektgruppen et praktisk hensyn til skolerne, som gjorde, at hver skole maksimalt kunne blive udtrukket med to uddannelser.

¹⁶ *Undersøgelsens resultater er formidlet i rapporten Standardmerit, meritpraksis og realkompetencevurdering på erhvervsuddannelserne, som er udgivet i sommeren 2014.*

De specifikke kriterier er således følgende:

- Inden for hvert af de 12 uddannelsesområder udvælges de to uddannelser, i alt 24 uddannelser, hvor der i 2011 blev lavet flest uddannelsesplaner for personer på 25 år og derover¹⁷.
- På de skoler inkl. afdelinger, der udbyder en eller flere af disse, udvælges de to af skolens uddannelser med størst aktivitet (antal årselever i 2013/14) blandt de 24 uddannelser.
- De uddannelser, der derved bliver repræsenteret med færre end fire skoler og en samlet aktivitet på under 60 årselever og en andel af den samlede aktivitet på uddannelsen på under 50 %, indgår ikke i undersøgelsen.

Denne udvælgelsesmetode betyder, at antallet af uddannelser reduceres fra 24 til 17 og antallet af erhvervsfaglige fællesindgange reduceres fra 12 til 11.

Det samlede antal skoler inkl. afdelinger inden for de 17 uddannelser under ét udgør efter denne udvælgelsesmetode 200 enheder (= respondenter), der tilsammen står for 83,8 % af den samlede aktivitet for alle 24 uddannelser på samtlige skoler, der udbyder disse. De 200 respondenter er efterfølgende blevet reduceret til 188 respondenter (se nedenfor).

Udarbejdelse og validering af spørgeskema

Spørgeskemaet blev udviklet af projektgruppen på baggrund af den viden, der blev indsamlet i forbindelse med den kvalitative undersøgelse om brugen af standardmerit, meritpraksis og realkompetencevurdering på 9 udvalgte erhvervsuddannelser og 17 udvalgte erhvervsrettede institutioner, som EVA gennemførte for Undervisningsministeriet i sommeren 2014.

Spørgeskemaet blev pilottestet blandt tre uddannelsesledere fra hhv. lager- og terminaluddannelsen, social- og sundhedsuddannelsen og gastronomuddannelsen. Da spørgeskemaet blev bygget op omkring resultaterne fra undersøgelsen for Undervisningsministeriet, blev det besluttet at gennemføre relativt få pilotinterviews, der primært fokuserede på spørgsmålenes forståelighed samt et overordnet indtryk af spørgeskemaet. Kommentarerne fra pilottestene blev noteret systematisk og førte til nogle ændringer i spørgeskemaet, eksempelvis i spørgsmål, der omhandlede antal elever, der havde fået merit.

Udsendelse

Med hensyn til udsendelse af e-mails udarbejdede EVA en liste over kontaktpersoner på de forskellige uddannelsesudbud på baggrund af oplysninger fra skolernes hjemmesider. Respondenterne skulle have et overordnet ansvar for uddannelsen, og i de fleste tilfælde drejede dette sig om en uddannelsesleder. I forbindelse med de skoler, hvor der ikke kunne findes en mailadresse på den pågældende person, blev oplysningerne fremskaffet gennem telefonisk kontakt til den

¹⁷ Jf. EVA-rapporten GUV og eud for personer på 25 år og derover (2013).

enkelte skole. Enkelte personer optrådte som kontaktperson for flere uddannelser. I denne proces blev 7 uddannelsesudbud fjernet fra bruttolisten over udbud. Hvilket var et hensyn for ikke at overbebyrde nogen skoler eller uddannelser.

Spørgeskemaet blev udsendt til 193 uddannelsesudbud d. 11. september 2014 med deadline d. 22. september 2014. I invitationsmailen blev de udvalgte personer bedt om at melde tilbage til EVA, hvis de videresendte mailen til en medarbejder, der havde en større viden om praksis på området. I alt 5 personer blev frasorteret i løbet af undersøgelsesperioden, hvilket resulterede i en nettostikprøve på 188 uddannelsesudbud. Ved deadline d. 22. september havde 25 % besvaret spørgeskemaet. Der blev herefter, d. 23. september 2014, udsendt en rykker, hvor respondenterne blev bedt om at besvare spørgeskemaet hurtigst muligt. I den forbindelse blev uddannelserne mindet om, at de jf. EVA-loven er forpligtet til at indlevere oplysninger til EVA i forbindelse med undersøgelser. D. 25. september blev der udsendt en sidste mail med besked om, at det nu var sidste chance for at besvare spørgeskemaet. Spørgeskemaet blev endeligt lukket d. 30. september 2014.

Svarprocent og bortfald

Da undersøgelsen blev lukket, havde 130 afgivet en besvarelse. Dette giver en svarprocent på 69, hvilket EVA finder tilfredsstillende. For at sikre, at der ikke findes skævheder i frafaldet for undersøgelsen, er der foretaget bortfaldsanalyser med hensyn til tre parametre: uddannelsesområder, om uddannelsen har bekendtgørelsesmeritter, samt uddannelsens størrelse målt på antallet af årselever. Bortfaldsanalysen har ikke vist tegn på systematisk bortfald, hvilket er uddybet nedenfor.

De 17 uddannelser, der blev udvalgt til at deltage i undersøgelsen, blev inddelt i fire uddannelsesområder: (1) Omsorg, sundhed og pædagogik, (2) Kontor, handel og forretningsservice, (3) Fødevarer, jordbrug og oplevelser og (4) Teknologi, byggeri og transport.¹⁸ De 17 uddannelser er placeret inden for de fire uddannelsesområder på baggrund af Undervisningsministeriets oversættelse af den hidtidige struktur, hvor de 12 erhvervsfaglige fællesindgang er inddelt under de fire uddannelsesområder.¹⁹ Tabel 30 viser inddelingen af de 17 udvalgte uddannelser inden for de fire uddannelsesområder, når uddannelserne fastholdes under de 12 erhvervsfaglige fællesindgang.

¹⁸ BEK nr. 1010 af 22.09.2014, bekendtgørelse om erhvervsuddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 439 af 29.04.2013.

¹⁹ Undervisningsministeriets brev Godkendelser til at udbyde erhvervsuddannelsernes grund- og hovedforløb, der blev udsendt til udbydere af erhvervsuddannelser 1. oktober 2014.

Tabel 27
Indplacering under uddannelsesområder

Omsorg, sundhed og pædagogik	Kontor, handel og forretningsservice	Fødevarer, jordbrug og oplevelser	Teknologi, byggeri og transport
Social- og sundhedsuddannelsen	Detailhandel med specialer	Landbrugsuddannelsen	Personvognsmekanikeruddannelsen
Den pædagogiske assistentuddannelse	Kontoruddannelse med specialer	Landbrugets lederuddannelse	Træfagenes byggeuddannelse
Frisøruddannelsen		Ernæringsassistentuddannelsen	Webintegratortuddannelsen
		Gastronomuddannelsen	Elektrikeruddannelsen
			Data- og kommunikationsuddannelsen
			Lager- og terminaluddannelsen
			Personbefordringsuddannelsen
			Serviceassistentuddannelsen

Kilde: BEK nr. 1010 af 22.09.2014, bekendtgørelse om erhvervsuddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 439 af 29.04.2013 og Godkendelser til at udbyde erhvervsuddannelsernes grund- og hovedforløb (Undervisningsministeriet 2014).

Tabel 31 viser fordelingen af udsendte og besvarede spørgeskemaer inden for de fire uddannelsesområder. Bortfaldsanalysen viste ingen signifikante skævheder.

Tabel 28
Bortfald med hensyn til erhvervsfagligt uddannelsesområde

	Udsendt	Besvaret
Omsorg, sundhed og pædagogik	46 (24 %)	32 (25 %)
Kontor, handel og forretningsservice	44 (23 %)	28 (22 %)
Fødevarer, jordbrug og oplevelser	37 (20 %)	26 (20 %)
Teknologi, byggeri og transport	61 (32 %)	44 (34 %)
Total	188 (100 %)	130 (100 %)

Kilde: EVA's spørgeskemaundersøgelse.

Til brug i spørgeskemaet blev der indhentet oplysninger fra de enkelte uddannelsers bekendtgørelser om, hvorvidt uddannelsen havde bekendtgørelsesfastlagte meritter eller ej. Tabel 32 viser fordelingen af udsendte og besvarede spørgeskemaer for uddannelser med og uden bekendtgørelsesfastlagte standardmeritter. Heller ikke her kunne der konstateres signifikante skævheder.

Tabel 29
Bortfald med hensyn til bekendtgørelsesfastlagte standardmeritter

	Udsendt	Besvaret
Ja	140 (74 %)	98 (75 %)
Nej	48 (26 %)	32 (25 %)
Total	188 (100 %)	130 (100 %)

Kilde: EVA's spørgeskemaundersøgelse.

Bortfald med hensyn til antallet af årselever kan give os oplysninger om, hvorvidt det er uddannelser af bestemte størrelser, der har besvaret undersøgelsen. Som tabel 4 viser, er der en lille overrepræsentation af de mindste uddannelser (op til 17 årselever) og uddannelser med mellem 40 og 76 årselever. De største uddannelser (flere end 76 årselever) og uddannelser med mellem 17 og 40 årselever er underrepræsenterede i besvarelsene. Bortfaldsanalysen viste dog ingen signifikante skævheder.

Tabel 30
Bortfald med hensyn til antal årselever

	Udsendt	Besvaret
Op til 17 årselever	45 (24 %)	37 (28 %)
Mellem 17 og 40 årselever	47 (25 %)	26 (20 %)
Mellem 40 og 76 årselever	49 (26 %)	38 (29 %)
Flere end 76 årselever	47 (25 %)	29 (22 %)
Total	188 (100 %)	130 (100 %)

Kilde: EVA's spørgeskemaundersøgelse.

Analyse af data

Analyserne i rapporten baserer sig på udvalgte frekvens- og krydstabeller af besvarelsene fra spørgeskemaet. De enkelte tabeller er udvalgt efter en gennemgang af frekvenserne af samtlige variable i spørgeskemaet, hvor relevante frekvenser er bibeholdt i rapporten. Krydstabellerne er ligeledes udvalgt på baggrund af frekvensfordelingerne på samtlige spørgsmål, hvor interessante frekvensfordelinger er ønsket yderligere belyst. Alle krydstabeller, der er bragt i rapporten, er te-

stet for statistisk signifikans ved hjælp af χ^2 -testen. Krydstabeller er kun medtaget, såfremt χ^2 -testen har vist en statistisk signifikant sammenhæng mellem variablene i den enkelte krydstabel, hvortil der er anvendt et signifikansniveau på 0,05.

Appendiks B

Oversigt over udvalgte uddannelser

Tabel 31

Oversigt over årselever, skoler og aktivitet i 2013/2014 på de udvalgte uddannelser fordelt på indgange

	Antal årselever	Antal skoler inkl. afdelinger	Antal årselever på disse skoler	Andel af samlet aktivitet på alle skoler
1. Bil, fly og andre transportmidler				
Personovogsmekanikeruddannelsen	767,74	7	293,37	38,21
Cykel- og motorcykelmekanikeruddannelsen	62,13	0	0,00	0,00
2. Bygge og anlæg				
Bygningsmaleruddannelsen	308,44	0	0,00	0,00
Træfagenes byggeuddannelse	1245,75	21	1112,29	89,29
3. Bygnings- og brugerservice				
Ejendomsserviceteknikeruddannelsen	164,24	1	54,63	33,26
Serviceassistentuddannelsen	335,44	8	202,42	60,34
4. Dyr, planter og natur				
Landbrugsuddannelsen	739,15	17	677,57	91,67
Landbrugets lederuddannelse	254,52	11	254,52	100,00
5. Krop og stil				
Kosmetikeruddannelsen	38,98	1	17,86	45,81
Frisøruddannelsen	390,01	4	205,07	52,58
6. Mad til mennesker				
Ernæringsassistentuddannelsen	229,89	4	94,99	41,32
Gastronomuddannelsen	569,53	5	400,35	70,29

Fortsættes på næste side ...

Fortsat fra forrige side ...

	Antal årselever	Antal skoler inkl. afdelinger	Antal årselever på disse skoler	Andel af samlet aktivitet på alle skoler
7. Medieproduktion				
Mediegrafikeruddannelsen	77,45	0	0,00	0,00
Webintegratøruddannelsen	744,24	4	704,17	94,62
8. Merkantil				
Detailhandel med specialer	923,03	20	915,26	99,16
Kontoruddannelse med specialer	998,4	26	978,49	98,01
9. Produktion og udvikling				
Industrioperatøruddannelsen	144,38	2	28,66	19,85
Teknisk designeruddannelsen	171,84	0	0,00	0,00
10. Strøm, styring og IT				
Elektrikeruddannelsen	927,26	10	603,01	65,03
Data- og kommunikationsuddannelsen	497,975	4	309,32	62,11
11. Sundhed, omsorg og pædagogik				
Social- og sundhedsuddannelsen	6779,32	22	6779,32	100,00
Den pædagogiske assistentuddannelse	1971,41	28	1971,41	100,00
12. Transport og logistik				
Lager- og terminaluddannelsen	310,09	5	138,90	44,79
Personbefordringsuddannelsen	81,05	4	54,22	66,90
I alt	18.732,27	204	157.95,79	84,32

Kilde: Uni-C.

Appendiks C

Litteraturliste

BEK nr. 150 af 25.02.2011, bekendtgørelse om uddannelserne i den erhvervsfaglige fællesindgang bygnings- og brugerservice, jf. lovbekendtgørelse nr. 510 af 19.05.2010.

BEK nr. 202 af 09.03.2011, bekendtgørelse om uddannelserne i den erhvervsfaglige fællesindgang transport og logistik, jf. lovbekendtgørelse nr. 171 af 02.03.2011.

BEK nr. 312 af 21.03.2013, bekendtgørelse om uddannelserne i den erhvervsfaglige fællesindgang mad til mennesker, jf. lovbekendtgørelse nr. 171 af 02.03.2011.

BEK nr. 330 af 11.04.2012, bekendtgørelse om uddannelserne i den erhvervsfaglige fællesindgang dyr, planter og natur, jf. lovbekendtgørelse nr. 171 af 02.03.2011.

BEK nr. 345 af 27.03.2013, bekendtgørelse om uddannelserne i den erhvervsfaglige fællesindgang merkantil, jf. lovbekendtgørelse nr. 171 af 02.03.2011.

BEK nr. 346 af 27.03.2013, bekendtgørelse om uddannelserne i den erhvervsfaglige fællesindgang bygge og anlæg, jf. lovbekendtgørelse nr. 171 af 02.03.2011.

BEK nr. 371, bekendtgørelse om uddannelserne i den erhvervsfaglige fællesindgang medieproduktion, jf. lovbekendtgørelse nr. 171 af 02.03.2011.

BEK nr. 372 af 15.04.2013, bekendtgørelse om uddannelserne i den erhvervsfaglige fællesindgang strøm, styring og it, jf. lovbekendtgørelse nr. 171 af 02.03.2011.

BEK nr. 383 af 26.04.2012, bekendtgørelse om uddannelserne i den erhvervsfaglige fællesindgang bil, fly og andre transportmidler, jf. lovbekendtgørelse nr. 171 af 02.03.2011.

BEK nr. 393 af 01.05.2012, bekendtgørelse om uddannelserne i den erhvervsfaglige fællesindgang krop og stil, jf. lovbekendtgørelse nr. 171 af 02.03.2011.

BEK nr. 816 af 20.07.2012, bekendtgørelse om uddannelserne i den erhvervsfaglige fællesindgang sundhed, omsorg og pædagogik, jf. lovbekendtgørelse nr. 171 af 02.03.2011.

BEK nr. 1010 af 22.09.2014, bekendtgørelse om erhvervsuddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 439 af 29.04.2013.

EVA (2010). Anerkendelse af realkompetencer på VEU-området mv.

EVA (2013). GUV og eud for personer på 25 år og derover.

EVA (2014). Standardmerit, meritpraksis og realkompetencevurdering på erhvervsuddannelserne – en undersøgelse med henblik på at afdække praksis på skolerne.

Undervisningsministeriet (2014). Godkendelse til at udbyde erhvervsuddannelsernes grund- og hovedforløb, brev til udbydere af erhvervsuddannelser, 1. oktober 2014.

**DANMARKS
EVALUERINGSINSTITUT**

Østbanegade 55, 3.
2100 København Ø

T 3555 0101
E eva@eva.dk
H www.eva.dk

Danmarks Evalueringsinstitut udforsker og udvikler kvaliteten af dagtilbud for børn, skoler og uddannelser. Vi leverer viden, der bruges på alle niveauer – fra institutioner og skoler til kommuner og ministerier.

Læs mere om EVA på vores hjemmeside, www.eva.dk.
Her kan du også downloade alle EVA's udgivelser
– trykte eksemplarer kan bestilles via en boghandler.

ISBN: 978-87-7958-801-1

